ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΒΟΙΩΤΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Δ.νση: Λ. Κουτσόπετάλου 1
Τ.Κ.: 32100
Πληροφορίες: Καλλιαντάση Π.
Τηλέφωνο: 2261028281
Fax: 2261021347
E-mail: epimviot@otenet.gr

Λιβαδειά, 21/09/2017
Αριθ.Πρωτ.: 869032

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «**ΜΟΡΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ».**

Την **21/09/2017** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΜΟΡΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ,** το διακριτικό τίτλο ΜΟΡΝΟΣ ΑΕ και αριθμό ΓΕΜΗ **13384017000**:
Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1180510 οι εγκεκριμένες από την 05/07/2017 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2016 έως 31/12/2016.
Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1180511 η από 05/07/2017 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2017 έως 31/12/2017:
Τακτικός Ελεγκτής:

- Ο κ. ΚΑΚΟΥΡΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 13291.

Αναπληρωματικός Ελεγκτής:

- η κ. ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ του ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 16381.

Σχετικό έγγραφο Ελέγχου της ΠΕ Βοιωτίας (Αρ. Πρωτ.: 3951 / 18/09/2017).

Με Εντολή Προέδρου

Φουντάς Ευάγγελος

Κοινοποίηση:

1. ΜΟΡΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ
   7 ΧΛΜ ΘΗΒΑΣ-ΧΑΛΚΙΔ, 32200, ΘΗΒΑ

2. ΠΕ Βοιωτίας
   Δ/νση Ανάπτυξης
   Τμήμα Ανωνύμων Εταιριών
   Φίλωνος 35-39, 32131, Λιβαδειά

Η γνησιότητα της παρούσας, μπορεί να ελεγχθεί, στην Ηλ. Δ/νση: https://www.businessregistry.gr/-επιλογή «Δημοσιότητα».

ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ από 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2016 έως 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 (ΠΟΣΑ ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. Ο αναγνώστης που επιζητά να αντλήσει ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της, πρέπει να εξασφαλίσει πρόσβαση στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα καθώς και στην έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Διεύθυνση έδρας: 7ο χιλ/τρο οδού Θήβας Χαλκίδας.
Αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών: 24908/11/Β/91/489 - Αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. : 013384017000
Αρμόδια Υπηρεσία: Νομαρχιακή Αυτ/ση Βοιωτίας Δ/νση Ανάπτυξης τμήμα Εμπορίου & μικρών επιχειρήσεων
Α.Φ.Μ.: 094327082 - ΔΟΥ Θηβών
Λήξη χρήσεως: 31 Δεκεμβρίου 2016
Διάρκεια χρήσεως: 12 μήνες
Ημερομηνία έγκρισης των ετήσιων οικον.καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνοπτικά στοιχεία): 13 Απριλίου 2017
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής: Δημήτριος Ε. Κακούρας (Α.Μ. ΣΟΕΛ 13291)
Ελεγκτική Εταιρία: ΣΟΛ Α.Ε. Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών: Με σύμφωνη γνώμη

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ονοματεπώνυμο	Θέση
Αθανάσιος-Κύρος Φιλίππου	Πρόεδρος
Έλενα Φιλίππου Κουμαντάρου	Αντιπρόεδρος
Αντώνης Σηφάκης	Μέλος , Γενικός Διευθυντής
Νικόλαος Ρουμελιώτης	Εντεταλμένος Σύμβουλος
Χρύσανθος Παύλου	Εντεταλμένος Σύμβουλος

ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	1.752	(914)	1.721	(720)
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	3.763	3.887	3.754	3.798
Απομειώσεις	0	329	0	0
Προβλέψεις	1.294	(828)	1.294	1.024
Συναλλαγματικές διαφορές	(115)	(89)	0	0
Αποτελέσματα (έσοδα,έξοδα,κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστ/τητας	(13)	1.546	(13)	(4)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	2.302	2.382	2.292	2.311
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	286	(1.145)	254	(1.307)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	465	(1.212)	507	(780)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(1.765)	(253)	(1.775)	122
Μείον:				
Καταβεβλημένοι φόροι	0	(7)	0	0
Σύνολο εισροών/(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**7.969**	**3.697**	**8.034**	**4.445**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άϋλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(2.918)	(2.809)	(2.913)	(2.805)
Ποσά για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	0	0	0	(2)
Μερίσματα εισπραχθέντα-πληρωθέντα	0	0	0	0
Φόροι Μερισμάτων	(1)	(0)	0	0
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άϋλων παγίων	38	846	38	12
Πιστωτικοί τόκοι	0	1	0	0
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(2.881)**	**(1.963)**	**(2.875)**	**(2.794)**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	482	545	483	545
Εξοφλήσεις δανείων	(2.499)	(147)	(2.499)	(146)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(9)	(35)	(9)	(35)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(2.795)	(2.314)	(2.789)	(2.261)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(4.820)**	**(1.951)**	**(4.814)**	**(1.897)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	268	(216)	345	(246)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	671	887	403	649
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**938**	**671**	**748**	**403**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Πάγια στοιχεία Ενεργητικού	50.127	50.736	52.295	52.900
Αποθέματα	12.430	13.390	12.013	12.941
Απαιτήσεις από πελάτες & λοιπές απαιτήσεις	20.746	21.634	19.992	20.927
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.262	995	1.072	727
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**84.566**	**86.755**	**85.372**	**87.496**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	48.422	52.664	48.454	52.695
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	9.127	6.063	9.127	6.063
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	15.820	17.586	15.026	16.809
Σύνολο υποχρεώσεων (α)	**73.369**	**76.313**	**72.607**	**75.567**
Καθαρή Θέση μετόχων Εταιρίας	10.957	10.197	12.765	11.929
Δικαιώματα Μειοψηφίας	240	245	0	0
Σύνολο Καθαρής Θέσης (β)	**11.196**	**10.442**	**12.765**	**11.929**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (α) + (β)	**84.566**	**86.755**	**85.372**	**87.496**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Κύκλος εργασιών	**57.908**	**54.701**	**56.303**	**52.957**
Μικτά κέρδη / (ζημιές)	11.569	8.889	11.213	8.647
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	3.940	1.384	4.013	1.591
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	7.702	5.271	7.767	5.389
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	1.752	(914)	1.721	(720)
Μείον φόροι	(796)	54	(796)	56
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**956**	**(860)**	**925**	**(664)**
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους από διακοπείσες δραστηριότητες	**0**	**0**	**0**	**0**
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες (Α)	**956**	**(860)**	**925**	**(664)**
Κατανέμονται σε:				
Μετόχους Εταιρίας	960	(862)	925	(664)
Δικαιώματα Μειοψηφίας	(4)	2	0	0
	956	**(860)**	**925**	**(664)**
Λοιπά έσοδα				
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	(111)	(146)	0	0
Αναλογιστικά κέρδη-ζημίες εγγγραφών αποζημιώσεων προσωπικού	(90)	(24)	(90)	(24)
Λοιπά έσοδα μετά από φόρους (Β)	**(200)**	**(170)**	**(90)**	**(24)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)	**756**	**(1.030)**	**836**	**(688)**
Κατανέμονται σε:				
Μετόχους Εταιρίας	760	(1.032)	836	(688)
Δικαιώματα Μειοψηφίας	-4	2	0	0

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου (01/01/2016 και 01/01/2015 αντίστοιχα)	10.442	11.473	11.929	12.617
Καθαρό κέρδος/(ζημία) περιόδου μετά από φόρους	956	(860)	925	(664)
Φόρος μερισμάτων	(1)	(0)	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής θυγατρ. εξωτερικού	(111)	(146)	0	0
Προσ/γή της καθαρης θέσης από είσπρ.Μερίσματ.Θυγατ/κής	0	0	0	0
Προσ/γή της καθαρης θέσης από εγγραφή αποζημίωσης προσωπικού	(90)	(24)	(90)	(24)
Καθαρή θέση λήξης περιόδου (31/12/2016 και 31/12/2015 αντίστοιχα)	**11.196**	**10.442**	**12.765**	**11.929**

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Επί των ακινήτων της εταιρίας έχουν εγγραφεί υποθήκες και προσημειώσεις συνολικού ποσού € 49.782 υπέρ τραπεζών σε κάλυψη δανείων, τα υπόλοιπα των οποίων ανέρχονταν την 31/12/2016 στο ποσό των € 40.485.Επιπρόσθετα η εταιρία έχει ενεχυριάσει τα αποθέματα της μέχρι του ποσού των € 10.000 ως επιπλέον κάλυψη των προαναφερθέντων δανείων. **2.** Ο αριθμός του απασχολουμένου προσωπικού της εταιρίας κατά την 31/12/2016 ανέρχονταν σε 396 άτομα ενώ σε ενοποιημένο επίπεδο απασχολήθηκαν συνολικά 411 άτομα. **3.** Τα ποσά των πωλήσεων της εταιρίας προς και απο τις συνδεδεμένες εταιρίες, όπως αυτές ορίζονται από το Δ.Λ.Π. 24, σωρευτικά από την έναρξη της τρέχουσας περιόδου 01/01/2016 έως την 31/12/2016 ανέρχονται στο ποσό των € 420. Το υπόλοιπο των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και πρός τις ανωτέρω εταιρίες την 31/12/2016 ανέρχεται στο ύψος των € 9.415 και € 1.522 αντίστοιχα. **4.** Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία υποθέσεις καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της εταιρίας. **5.**Η εταιρία έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και την χρήση 2007. Για τις χρήσεις 2011 έως 2015 ,η εταιρία έλαβε έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης.Αντίστοιχη έκθεση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 Α του Ν.4174/2013 θα λάβει και για την χρήση 2016. **6.** Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜ/ΧΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ	ΣΧΕΣΗ ΠΟΥ ΥΠΑΓ/ΣΕ ΤΗΝ ΕΝΟΠ/ΣΗ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
MORPACK CYPRUS ltd	ΚΥΠΡΟΣ	66,67	Άμεσα	Ολική
MORPACK ALBANIA SH.A.	ΑΛΒΑΝΙΑ	100,00	Άμεσα	Ολική
OVERPACK HOLDING	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	100,00	Άμεσα	Ολική

Θήβα 13 Απριλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ	Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΚΥΡΟΣ Κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α.Δ.Τ. ΑΝ 006321	ΑΝΤΩΝΗΣ Μ. ΣΗΦΑΚΗΣ Α.Δ.Τ. Φ 136568	ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΜΜ. ΒΑΒΟΥΡΑΚΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΒ 649590	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ Α. ΔΑΝΙΗΛ Α.Δ.Τ. ΑΗ 643467 ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ ΟΕΕ 17834 Α ΤΑΞΕΩΣ

Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι αυτές που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. την 13 Απριλίου 2017.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΚΥΡΟΣ Κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α	Σελίδα
Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου προς την Γενική Συνέλευση	4 – 8
Έκθεση Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή	9 - 10
Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης (Εταιρικά και Ενοποιημένα) της 31 Δεκεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015	11
Στοιχεία Κατάστασης Συνολικών Εσόδων (Εταιρικά και Ενοποιημένα) της 31 Δεκεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015	12
Καταστάσεις Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων (Εταιρικές και Ενοποιημένες) της 31 Δεκεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015	13 – 14
Καταστάσεις Ταμειακών Ροών (Εταιρικές και Ενοποιημένες) την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015	15
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων (Εταιρικών και Ενοποιημένων) της 31 Δεκεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015	16 – 58

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31.12.2016

Κύριοι μέτοχοι,

Αντικείμενο της σημερινής Τακτικής Γενικής Συνέλευσης είναι η σύμφωνα με τον νόμο έγκριση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας για την οικονομική χρήση που έληξε στις 31.12.2016. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί βάσει των Δ.Π.Χ.Π. και αποτελούνται σε εταιρική και ενοποιημένη βάση από:

- Τα Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης
- Τα Στοιχεία Κατάστασης Συνολικών Εσόδων
- Τα Στοιχεία Κατάστασης Ταμειακών Ροών
- Τα Στοιχεία Κατάστασης Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων
- Τις Σημειώσεις επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

1. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31.12.2016

1.1 Μακροοικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον

Το έτος 2016 ήταν μια χρονιά σημαντικών εξελίξεων. Η χαλάρωση των περιορισμών της κίνησης κεφαλαίων και η εφαρμογή του τρίτου μνημονίου οδήγησαν σε άμβλυνση της ύφεσης και σχετική σταθεροποίηση της οικονομίας. Όμως η βελτίωση στα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της οικονομίας εκκρεμεί και η ουσιαστική ανάπτυξη μέσω των απαραίτητων επενδύσεων δεν διαφαίνεται. Η έλλειψη αξιόπιστου αναπτυξιακού προγράμματος απομακρύνει τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επενδύσεις, αποθαρρύνει την καινοτομία και δυσχεραίνει τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες. Παράλληλα η υψηλή φορολόγηση επηρέασε αρνητικά το διαθέσιμο εισόδημα για κατανάλωση γεγονός που εντάθηκε το τελευταίο τρίμηνο του έτους.

Στο περιβάλλον της Ευρωζώνης καταγράφεται μικρή μακροοικονομική βελτίωση, με την αβεβαιότητα να παραμένει για το τι πραγματικά θα επικρατήσει. Στην Ευρωζώνη αναμένονται θεσμικές ανακατατάξεις οι οποίες πιθανόν θα επηρεάσουν την οικονομία.

Το έτος 2017 θα είναι αναπόφευκτα ένα ακόμη έτος διακυμάνσεων και κρίσιμων αποφάσεων. Όσο δεν διαφαίνεται η έξοδος από την κρίση, με μια σταδιακή πορεία αύξησης της ζήτησης, η ανησυχία ενισχύεται. Οι εξελίξεις στο Ηνωμένο Βασίλειο θα επηρεάσουν τον οικονομικό χάρτη της Ευρώπης και όσο δεν έχει υλοποιηθεί το σχέδιο εξόδου από την Ευρωπαική Ένωση, η αβεβαιότητα που επικρατεί αποτρέπει την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και επιβαρύνει περαιτέρω την ύφεση μέσω της μείωσης της ζήτησης για εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών.

1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη και εταιρικές δραστηριότητες της χρήσης 2016.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 εμφανίζουν κέρδη μετά από φόρους EUR 1 εκ. έναντι ζημιών EUR -0,9 εκ. της αντίστοιχης περυσινής περιόδου.

Οι ενοποιημένες πωλήσεις της χρήσης 2016 ανήλθαν σε EUR 57,9 εκ. έναντι EUR 54,7εκ. το έτος 2015, ήτοι αυξημένες κατά EUR 3,2 εκ., ή 5,9%.

Το ενοποιημένο μικτό κέρδος ανέρχεται σε EUR 11,6 εκ. έναντι EUR 8,9 εκ. το έτος 2015 και σαν ποσοστό επί των πωλήσεων 20%, έναντι 16,3% του έτους 2015 αυξημένο κατά 3,7%.

Τα λειτουργικά κέρδη ανήλθαν σε EUR 3,9 εκ. έναντι 1,4 εκ. το έτος 2015.

Το ενοποιημένο Ebitda ανήλθε σε EUR 7,7 εκ., έναντι EUR 5,3 εκ. το έτος 2015 και σαν ποσοστό επί των πωλήσεων 13,3% έναντι 9,6% του έτους 2015.

Τα δάνεια του ενοποιημένου ισολογισμού ανήλθαν σε EUR 48,6 έναντι EUR 50,6 το έτος 2015 ήτοι μειωμένα κατά EUR 2 εκ.

Η καθαρή θέση του ενοποιημένου ισολογισμού ανήλθε σε EUR 11,2 εκ. έναντι EUR 10,4 το έτος 2015, ήτοι αυξημένη κατά EUR 0,8 εκ..

Οι ενοποιημένες θετικές ταμειακές ροές από την λειτουργία ανήλθαν σε EUR 8 εκ. έναντι EUR 3,7 εκ. το έτος 2015, ποσό το οποίο χρησιμοποιήθηκε στο μεγαλύτερο ποσοστό για την κάλυψη του χρηματοοικονομικού κόστους, την αποπληρωμή κεφαλαίου και για την πληρωμή των επενδύσεων.

Οι πωλήσεις αυξήθηκαν έναντι του προηγούμενου έτους κατά EUR 3,2 εκ. (+5,9%). Η αύξηση αυτή προήλθε κυρίως από την άκαμπτη συσκευασία, από τα κύπελλα βιομηχανικά 2,6 εκ., κύπελλα καταναλωτικά 0,5 εκ. και από αυξημένες πωλήσεις κιβωτίων 0,3 εκ. Αύξηση παρουσίασε και η κατηγορία της εύκαμπτης συσκευασίας κατά 0,6 εκ. Οι αυξημένες πωλήσεις πραγματοποιήθηκαν στην εσωτερική αγορά, κυρίως μέσω πελατών με έντονη εξαγωγική δραστηριότητα. Οι εξαγωγές στην τρέχουσα χρήση μειώθηκαν κατά 0,7 εκ κυρίως λόγω διακοπής συνεργασίας με πελάτη στην Αγγλία.

Η αύξηση στο μικτό κέρδος της χρήσης 2016 έναντι της προηγούμενης σε ποσοστό 3,7% και σε αξία 2,7 εκ., προήλθε από διαφορετικό mix πωλήσεων, κυρίως λόγω αυξημένων πωλήσεων κυπέλλων βιομηχανικών και καταναλωτικών και από μειωμένες πωλήσεις σε αγορές του εξωτερικού. Τα κόστη παραγωγής, εργατικά και δαπάνες, παρά την αύξηση του όγκου παραγωγής κατά 7,2%,διατηρήθηκαν στα επίπεδα της προηγούμενης χρονιάς. Οι τιμές των υλών στην χρήση 2016 κινήθηκαν πτωτικά. Ένα μέρος από την μείωση των τιμών των υλών πέρασε στους πελάτες μειώνοντας τις τιμές πώλησης έναντι της προηγούμενης χρονιάς και το υπόλοιπο παρέμεινε ως βελτίωση του μικτού κέρδους.

Τα λειτουργικά κέρδη της χρήσης εμφανίζονται αυξημένα έναντι της προηγούμενης χρήσης κατά EUR 2,6 εκ. διατηρώντας ουσιαστικά την βελτίωση η οποία προήλθε από την αύξηση του μικτού κέρδους και από την διατήρηση των λειτουργικών εξόδων στο σύνολο τους στα περσινά επίπεδα. Επιμέρους, τα γενικά και διοικητικά έξοδα αυξήθηκαν έναντι της προηγούμενης χρήσης κατά 0,6 εκ. εξαιτίας της διενεργηθείσας πρόβλεψης απαξίωσης αποθεμάτων. Τα έξοδα διάθεσης αυξήθηκαν κατά 0,3 εκ. επίσης από σχηματισμό πρόβλεψης για επισφάλειες πελατών ύψους 0,5 εκ. Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα-έξοδα της χρήσης εμφανίζονται βελτιωμένα κατά 0,8 εκ. λόγω των ζημιών της προηγούμενης χρήσης από την ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της Morpack Albania.

Συνοπτικά, ως σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2016 αναφέρουμε:

- Την συνεχιζόμενη αύξηση των πωλήσεων κατά 3,2 εκ. με την οποία στην τριετία 2014-2016 σημειώθηκε συνολικά αύξηση του τζίρου κατά EUR 10 εκ.

- Την εύρυθμη λειτουργία της εταιρίας μέσα στο ιδιαίτερο συνεχιζόμενο οικονομικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούμεθα, με βελτίωση όλων των δεικτών κερδοφορίας.

- Την συνέχιση της υλοποίησης του επενδυτικού πλάνου της εταιρίας με επενδύσεις μέσω του λειτουργικού της cash flow, τόσο στον κλάδο της Στερεάς συσκευασίας, όσο και της Εύκαμπτης, στοχεύοντας σε αύξηση του capacity και βελτίωση του κόστους παραγωγής.

- Την αποπληρωμή κεφαλαίου δανείων μέσω της πλεονάζουσας λειτουργικής της ρευστότητας.

2. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2017

Η εταιρία, δραστηριοποιούμενη σε ένα τόσο ασταθές οικονομικό περιβάλλον, απέκτησε σαφή προσανατολισμό σε συγκεκριμένες προιοντικές κατηγορίες, οι οποίες μέσω και των επενδύσεων, θα συμβάλουν στην συνεχιζόμενη ανάπτυξη του κύκλου εργασιών της και στην βελτίωση της κερδοφορία της. Παράλληλα θα διακόψει την δραστηριοποίηση της στην προιοντική κατηγορία των βαρελιών, η οποία λόγω της φύσης της (έντονη εποχικότητα, βιοτεχνικός τρόπος λειτουργίας) δεν αποτελούσε κύριο αντικείμενο δραστηριοποίησης.

Το έτος 2017 εκτιμούμε ότι η γενικότερη οικονομική επιβράδυνση που παρουσιάστηκε στο τελευταίο τρίμηνο του έτους 2016 τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό θα συνεχιστεί και θα επηρεάσει την περαιτέρω ανάπτυξη των πωλήσεων.

Η εταιρία Μόρνος, στοχεύει στην διατήρηση των βελτιωμένων λειτουργικών αποτελεσμάτων του έτους 2016 μέσω περαιτέρω μείωσης όλων των συντελεστών κόστους και αύξησης της παραγωγικότητας στα πλαίσια του επενδυτικού της πλάνου. Παράλληλα στοχεύει στην διεύρυνση του πελατολογίου της μέσω της ανάπτυξης νέων προιόντων στις κατηγορίες που αποτελούν κύριο αντικείμενο δραστηριοποίησης της.

Αναφερόμενοι στις βασικές παραμέτρους που διαμορφώνουν το κόστος με σειρά προτεραιότητας εκτιμούμε ότι:

- Το μέσο κόστος αγοράς των βασικών πρώτων υλών θα κινηθεί αυξητικά σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

- Το κόστος μισθοδοσίας και οι λοιπές δαπάνες θα παραμείνουν στα επίπεδα του έτους 2016.

- Το χρηματοοικονομικό κόστος θα κινηθεί στα ίδια επίπεδα της χρήσης 2016, μειούμενο λόγω της αποπληρωμής των δόσεων του κεφαλαίου των μακροπροθέσμων δανείων.

Συνοψίζοντας, σημαντικοί στόχοι για το έτος 2017 αποτελούν:

- Η διατήρηση των βελτιωμένων λειτουργικών αποτελεσμάτων μέσω βελτιωμένου κόστους και αύξησης παραγωγικότητας.

- Η κερδοφόρα ανάπτυξη.

3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Οι εταιρίες του ομίλου υπόκεινται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους οι οποίοι προέρχονται είτε από την αγορά (μεταβολές σε επιτόκια, τιμές αγοράς πρώτων υλών, συναλλαγματικές ισοτιμίες) είτε από την λειτουργία των εταιριών όπως είναι ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας.
Τα χρηματοοικονομικά μέσα των εταιριών του Ομίλου αποτελούνται από καταθέσεις σε τράπεζες, δικαιώματα ανάληψης από τράπεζες και πιστώσεις από εμπορικούς χρεώστες και λοιπούς πιστωτές.
Η διαχείριση των προαναφερθέντων κινδύνων διεκπεραιώνεται από τις οικονομικές υπηρεσίες, οι οποίες λειτουργούν με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από τα Διοικητικά Συμβούλια.

Ο κύριος όγκος των συναλλαγών του Ομίλου λαμβάνει χώρα εντός της χώρας και διεξάγεται σε ευρώ. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος που διατρέχουν οι εταιρίες είναι περιορισμένος. Ο δανεισμός της μητρικής εταιρίας ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. στο σύνολο του είναι σε Ευρώ. Οι εταιρίες του Ομίλου δεν έχουν στο ενεργητικό τους έντοκα στοιχεία επομένως τα λειτουργικά τους έσοδα είναι ανεξάρτητα από μεταβολές των επιτοκίων. Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές του επιτοκίου Euribor όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό καθόσον ο εκτοκισμός προκύπτει από σταθερό spread πλέον του εκάστοτε ισχύοντος Euribor που σε περίπτωση αρνητικής τιμής του θεωρείται μηδενικό. Οι εταιρίες του Ομίλου δεν χρησιμοποιούν χρηματοοικονομικά παράγωγα ως πολιτική αντιστάθμισης ενδεχόμενων κινδύνων.

Οι εταιρίες του Ομίλου έχουν θεσπίσει και εφαρμόζουν διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των ανοιχτών υπολοίπων. Εν τούτοις πρέπει να αναφερθεί ότι στο πελατολόγιο της εταιρίας ανήκουν κυρίως μεγάλοι βιομηχανικοί πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων και μακροχρόνια συνεργασία.

Ο κίνδυνος ρευστότητας αντιμετωπίζεται με την διατήρηση ικανών ρευστών διαθεσίμων, την εξασφάλιση τραπεζικών πιστώσεων προς χρήση και την ισορροπημένη σχέση μεταξύ βραχυπροθέσμων και μακροπροθέσμων δανείων, αλλά και τον ισορροπημένο τρόπο πίστωσης προς τούς πελάτες σε σχέση με την παρεχόμενη πίστωση από τους προμηθευτές.

4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΣΤΙΣ 31.12.2016

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται με αριθμοδείκτες η μεταβολή βασικών χρηματοοικονομικών μεγεθών.

Βασικοί Αριθμοδείκτες Ομίλου ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.	2016	2016	2015	2015
	Χιλ. EUR	%	Χιλ. EUR	%
1) Κυκλοφορούν Ενεργητικό	34.438	41%	36.019	42%
Σύνολο Ενεργητικού	84.566		86.755	
2) Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό	50.127	59%	50.736	58%
Σύνολο Ενεργητικού	84.566		86.755	
3) Ίδια κεφάλαια	11.196	15%	10.442	14%
Σύνολο Υποχρεώσεων	73.369		76.313	
4) Σύνολο Υποχρεώσεων	73.369	87%	76.313	88%
Σύνολο Παθητικού	84.566		86.755	
5) Ίδια Κεφάλαια	11.196	13%	10.442	12%
Σύνολο Παθητικού	84.566		86.755	
6) Ίδια κεφάλαια	11.196	22%	10.442	21%
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό	50.127		50.736	
7) Κυκλοφορούν Ενεργητικό	34.438	1,38	36.019	1,52
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	24.947		23.649	
8) Καθαρά Αποτελ. Εκμετ.	3.940	6,8%	1.384	2,5%
Πωλήσεις	57.908		54.701	
9) Καθαρά Αποτελ. πρό Φόρων	1.752	3,0%	-914	-1,7%
Πωλήσεις	57.908		54.701	
10) Καθαρά Αποτελ. πρό Φόρων	1.752	16%	-914	-9%
Ίδια Κεφάλαια	11.196		10.442	
11) Μικτά αποτελέσματα	11.569	20%	8.889	16%
Πωλήσεις	57.908		54.701	
12) Καθαρός Δανεισμός	47.674	6,19	49.967	9,48
EBITDA	7.702		5.271	

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. γνωστοποιεί ότι δεν θα διανείμει μέρισμα για την χρήση που έληξε 31.12.2016.

Μετά τα παραπάνω συζητηθέντα και αποφασισθέντα, μη υπάρχοντος άλλου θέματος για συζήτηση, λύεται η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Ακριβές αντίγραφο από το βιβλίο πρακτικών του Δ.Σ.
Θήβα, 13 Απριλίου 2017

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΚΥΡΟΣ Κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ
Πρόεδρος του Δ.Σ.

ΣΟΛ ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ Crowe Horwath

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Ανώνυμης Εταιρείας «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.»

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.», οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, πού έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β΄/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.» και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη

χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 25 Απριλίου 2017

Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΣΟΛ
ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ
Crowe Horwath.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΥΣΤ. ΚΑΚΟΥΡΑΣ
Α.Μ. ΣΟΕΛ: 13291
Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές α.ε.ο.ε.
μέλος της Crowe Horwath International
Φωκ. Νέγρη 3, 11257 Αθήνα
Αρ Μ ΣΟΕΛ 125

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)	Σημ.	Όμιλος		Εταιρία	
		31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια	13	43.219	43.841	43.245	43.863
Άϋλα περιουσιακά στοιχεία	14	6.733	6.733	6.733	6.733
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	15	0	0	2.249	2.249
Λοιπές επενδύσεις	16	175	161	68	54
		50.127	**50.736**	**52.295**	**52.900**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	18	12.430	13.390	12.013	12.941
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	17	20.746	21.634	19.992	20.927
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	20	324	324	324	324
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	19	938	671	748	403
		34.438	**36.019**	**33.077**	**34.596**
Σύνολο Ενεργητικού		**84.566**	**86.755**	**85.372**	**87.496**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	21	10.605	10.605	10.605	10.605
Μετοχές υπέρ το άρτιο		5.791	5.791	5.791	5.791
Αποθεματικά	22	22.570	22.570	22.570	22.570
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής		-81	30	0	0
Κέρδη (ζημίες) εις νέον		871	(886)	836	(688)
Κέρδη (ζημίες) προηγουμένων χρήσεων		(28.799)	(27.914)	(27.037)	(26.350)
		10.957	**10.197**	**12.765**	**11.929**
Δικαιώματα μειοψηφίας		240	245	0	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**11.196**	**10.442**	**12.765**	**11.929**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια	25	39.485	44.575	39.485	44.575
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	23	5.331	4.571	5.362	4.603
Υποχρεώσεις για παροχές στους εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	24	2.655	2.390	2.655	2.390
Επιχορηγήσεις	26	0	3	0	3
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	28	0	0	0	0
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	29	952	1.125	952	1.125
		48.422	**52.664**	**48.454**	**52.695**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	27	15.819	17.585	15.026	16.809
Τρέχων φόρος εισοδήματος	11	1	1	0	0
Δάνεια	25	9.127	6.063	9.127	6.063
		24.947	**23.649**	**24.154**	**22.871**
Σύνολο υποχρεώσεων		**73.369**	**76.313**	**72.607**	**75.567**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**84.566**	**86.755**	**85.372**	**87.496**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		Όμιλος		Εταιρία	
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)	**Σημ.**	**01/01/2016 31/12/2016**	**01/01/2015 31/12/2015**	**01/01/2016 31/12/2016**	**01/01/2015 31/12/2015**
Πωλήσεις	7	57.908	54.701	56.303	52.957
Κόστος πωληθέντων	8	(46.339)	(45.812)	(45.091)	(44.310)
Μικτό κέρδος		**11.569**	**8.889**	**11.213**	**8.647**
Έξοδα διάθεσης	8	(4.807)	(4.472)	(4.623)	(5.223)
Έξοδα διοίκησης	8	(3.301)	(2.692)	(3.075)	(2.323)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκμετάλλευσης (καθαρά)	9	479	(340)	499	490
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		**3.940**	**1.384**	**4.013**	**1.591**
Χρηματοοικονομικά έξοδα (καθαρά)	10	(2.187)	(2.298)	(2.292)	(2.311)
Κέρδη /(ζημιές) προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**1.752**	**(914)**	**1.721**	**(720)**
Φόρος εισοδήματος	11	(796)	54	(796)	56
Καθαρά κέρδη /(ζημιές) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**956**	**(860)**	**925**	**(664)**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής θυγατρικών εξωτερικού		(111)	(146)	0	0
Αναλογιστικά κέρδη-ζημίες εγγγραφών αποζημιώσεων προσωπικού		(90)	(24)	(90)	(24)
Καθαρά κέρδη /(ζημιές) περιόδου		**756**	**(1.030)**	**836**	**(688)**
Κατανεμόμενα σε:					
Μετόχους της μητρικής		760	(1.032)	836	(688)
Δικαιώματα μειοψηφίας		(4)	2	0	0
		756	**(1.030)**	**836**	**(688)**
Κέρδη / (ζημίες) πρό φόρων, χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων.		**7.702**	**5.271**	**7.767**	**5.389**

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	ΕΤΑΙΡΙΑ				
	Μετοχικό κεφάλαιο	**Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο**	**Αποθεματικά**	**Κέρδη/(ζημιές) εις νέον**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2015	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(26.350)**	**12.617**
Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) περιόδου			0	(664)	(664)
Επίδραση αναλογιστικών κερδών-ζημιών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού				(24)	(24)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(27.037)**	**11.929**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(27.037)**	**11.929**
Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) περιόδου			0	925	925
Επίδραση αναλογιστικών κερδών-ζημιών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού				(90)	
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(26.201)**	**12.765**

ΟΜΙΛΟΣ

	Μετοχικό κεφάλαιο	Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Κέρδη/(ζημιές) εις νέον	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2015	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(27.738)**	**244**	**11.473**
Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) περιόδου				(862)	2	(860)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής θυγατρικών εξωτερικού				(146)		(146)
Επίδραση αναλογιστικών κερδών-ζημιών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού				(24)		(24)
Φόρος Μερισμάτων				0	(0)	(0)
Καθαρό κέρδος/ζημία που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια				**(170)**	**(0)**	**(170)**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(28.770)**	**245**	**10.442**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	10.605	5.791	22.570	(28.770)	245	10.442
Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) περιόδου				960	(4)	956
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής θυγατρικών εξωτερικού				(111)		(111)
Επίδραση αναλογιστικών κερδών-ζημιών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού				(90)		(90)
Φόρος Μερισμάτων				0	(1)	(1)
Καθαρό κέρδος/ζημία που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια				**(200)**	**(1)**	**(202)**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(28.010)**	**240**	**11.196**

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Κατάσταση ταμειακών ροών

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	1.752	(914)	1.721	(720)
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	3.763	3.887	3.754	3.798
Απομειώσεις	0	329	0	0
Προβλέψεις	1.294	(828)	1.294	1.024
Κέρδη / ζημίες από πώληση παγίων	(13)	1.546	(13)	(4)
Συναλλαγματικές διαφορές	(115)	(89)	0	0
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	2.302	2.382	2.292	2.311
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	286	(1.145)	254	(1.307)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	465	(1.212)	507	(780)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(1.765)	(253)	(1.775)	122
Μείον:				
Καταβεβλημένοι φόροι	0	(7)	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**7.969**	**3.697**	**8.034**	**4.445**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άϋλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(2.918)	(2.809)	(2.913)	(2.805)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	0	0	0	(2)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άϋλων παγίων	38	846	38	12
Τόκοι εισπραχθέντες	0	1	0	0
Τόκοι Μερισμάτων	(1)	(0)	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(2.881)**	**(1.963)**	**(2.875)**	**(2.794)**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	482	545	483	545
Εξοφλήσεις δανείων	(2.499)	(147)	(2.499)	(146)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(9)	(35)	(9)	(35)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(2.584)	(2.314)	(2.578)	(2.261)
Προμήθειες ομολογιακού δανείου 2015	(210)	0	(210)	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(4.820)**	**(1.951)**	**(4.814)**	**(1.897)**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	**268**	**(216)**	**345**	**(246)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	**671**	**887**	**403**	**649**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**938**	**671**	**748**	**403**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες

1. Γενικές πληροφορίες

Η ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. (η «Εταιρεία») και οι θυγατρικές της (μαζί ο «Όμιλος») δραστηριοποιείται στον χώρο της πλαστικής και χάρτινης συσκευασίας. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στις χώρες της Ευρώπης όπως Λουξεμβούργο, Κύπρο και Αλβανία.

Η «ΜΟΡΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ», με διακριτικό τίτλο «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.» ιδρύθηκε τον Οκτώβριο του 1993 (ΦΕΚ 4131/10.10.1991).

Η Εταιρία έχει έδρα στην Θήβα, 7ο χιλ/τρο οδού Θήβας Χαλκίδας.

Η Εταιρία είναι καταχωρημένη στα Μητρώα Ανωνύμων Εταιριών του Υπουργείου Ανάπτυξης, Γ.Γ. Εσωτερικού Εμπορίου, με Αρ. 24908/11/Β/91/25 και Αρ. Γ.Ε.Μ.Η 13384017000.Η διάρκεια της Εταιρίας ορίσθηκε μέχρι το έτος 2041.

Ο σκοπός της Εταιρίας έχει ως εξής:

α) Η παραγωγή ή/και εμπορία πρώτων υλών και υλικών συσκευασίας προορισμένων για παραγωγή και συσκευασία βιομηχανικών προϊόντων, τροφίμων και ποτών πάσης φύσεως.

β) Η αντιπροσώπευση στην Ελλάδα οίκων του εξωτερικού και η εμπορία μηχανημάτων και εξοπλισμού προορισμένων για την συγκρότηση και τη λειτουργία βιομηχανιών πάσης φύσεως, καθώς επίσης και ειδών εξοπλισμού εστιατορίων, ξενοδοχείων και γενικώς ειδών χρησιμοποιουμένων για την ενδιαίτηση.

γ) Η άσκηση γενικού εμπορίου τροφίμων (εισαγωγικού και εξαγωγικού), είτε για λογαριασμό της ίδιας της εταιρείας, είτε για λογαριασμό τρίτων.

δ) Η εκπόνηση μελετών και η παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις επί θεμάτων οργανώσεως, διοικήσεως, διακινήσεως εμπορίου, μεταφοράς τεχνολογίας και αναπτύξεως.

ε) Η αντιπροσώπευση στην Ελλάδα οίκων του εξωτερικού που παράγουν ή και εμπορεύονται τεχνογνωσία (Know-how) και τεχνικό εξοπλισμό.

στ) Η αγορά και η πώληση μετοχών εταιριών που λειτουργούν στην Ελλάδα και/ή στο εξωτερικό.

Οι Οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και του Ομίλου για την περίοδο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 13 Απριλίου 2017.

Οι θυγατρικές εταιρίες οι οποίες περιελήφθησαν στις επισυναπτόμενες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, περιγράφονται στην σημείωση 2.3.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί από την διοίκηση βάση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης («ΔΠΧΑ»), περιλαμβανομένων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων («ΔΛΠ») και ερμηνειών που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ).

Όλα τα ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και ισχύουν κατά την σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων έχουν υιοθετηθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μέσω της διαδικασίας επικύρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής («ΕΕ»), εκτός από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) 39 «Χρηματοοικονομικά Εργαλεία: Αναγνώριση και Επιμέτρηση». Σε συνέχεια της εισήγησης της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης, το Συμβούλιο υιοθέτησε τους Κανονισμούς 2086/2004 και 1864/2005 που απαιτούν την χρήση του ΔΛΠ 39 , εκτός από τις συγκεκριμένες διατάξεις που αφορούν σε αντιστάθμιση χαρτοφυλακίου καταθέσεων, από όλες τις εισηγμένες εταιρίες από την 1η Ιανουαρίου 2005.

Επειδή ο Όμιλος δεν επηρεάζεται από τις διατάξεις που αφορούν στην αντιστάθμιση χαρτοφυλακίου που δεν απαιτούνται από την έκδοση του ΔΛΠ 39 που έχει επικυρωθεί από την ΕΕ, οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ και τα ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ.

Οι λογιστικές αρχές που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία και την παρουσίαση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων είναι σύμφωνες με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την σύνταξη των οικονομικών πληροφοριών της Εταιρίας και του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης, απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του έτους υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς. Οι περιοχές που εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας και είναι περίπλοκες, αναφέρονται στην Σημείωση 4.

2.2. Νέα πρότυπα, ερμηνείες και τροποποίηση προτύπων

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερα. Η επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται κατωτέρω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2016

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2012-2014

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2012-2014, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 25 Σεπτεμβρίου 2014, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 15 Δεκεμβρίου 2015 με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2343/2015. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις που αφορούν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 5 και 7 και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα 19 και 34 δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΔΠΧΑ 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία Κατεχόμενα προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αλλαγή από μία μέθοδο διάθεσης σε μια άλλη (πχ πώληση ή διανομή στους ιδιοκτήτες) δεν πρέπει να θεωρείται σαν ένα νέο σχέδιο πώλησης αλλά μία συνέχιση του αρχικού σχεδίου. Συνεπώς, δεν υπάρχει διακοπή της εφαρμογής των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 5.

Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι η αλλαγή της μεθόδου διάθεσης δεν αλλάζει την ημερομηνία ταξινόμησής.

ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις»

Εξυπηρέτηση συμβάσεων μετά την μεταβίβαση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Εάν μία επιχείρηση μεταβιβάζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο υπό όρους που επιτρέπουν στον μεταβιβάζοντα να αποαναγνωρίσει το περιουσιακό στοιχείο, το Δ.Π.Χ.Α. 7 απαιτεί να γνωστοποιούνται όλες οι μορφές συνεχιζόμενης ανάμειξης που μπορεί να έχει η μεταβιβάζουσα επί των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων. Το Δ.Π.Χ.Α. 7 παρέχει οδηγίες σχετικά με το τι εννοεί με τον όρο «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση πρόσθεσε συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τις διοικήσεις να προσδιορίσουν εάν οι όροι μιας σύμβασης για εξυπηρέτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν μεταβιβαστεί συνιστά «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση παρέχει το δικαίωμα αναδρομικής εφαρμογής.

Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις

Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι η επιπρόσθετη γνωστοποίηση που απαιτείται από το Δ.Π.Χ.Α. 7 «Γνωστοποίηση - Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτείται συγκεκριμένα για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός αν απαιτείται από το Δ.Λ.Π. 34. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ.

ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους-Εισφορές από εργαζόμενους»

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αξιολόγηση της ύπαρξης ενεργού αγοράς υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων αξιολογείται με βάση το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται η υποχρέωση και όχι με βάση τη χώρα που υπάρχει η υποχρέωση. Όταν δεν υπάρχει ενεργός αγορά υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων σε αυτό το νόμισμα, χρησιμοποιούνται τα επιτόκια των κρατικών ομολόγων.

ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων, πρέπει να βρίσκονται είτε στις οικονομικές καταστάσεις είτε να ενσωματώνονται με παραπομπές μεταξύ των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και του σημείου όπου συμπεριλαμβάνονται στη ενδιάμεση οικονομική έκθεση (π.χ. στη έκθεση Διαχείρισης). Διευκρινίζεται επίσης ότι οι άλλες πληροφορίες, εντός της ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης πρέπει να είναι στη διάθεση των χρηστών με τους ίδιους όρους και την ίδια στιγμή όπως και οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις. Εάν οι χρήστες δεν έχουν πρόσβαση στις λοιπές πληροφορίες με αυτόν τον τρόπο, τότε η ενδιάμεση οικονομική έκθεση είναι ελλιπής.

ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) –Εταιρείες Επενδύσεων: Εφαρμογή των εξαιρέσεων ενοποίησης

Στις 18 Δεκεμβρίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 για θέματα που έχουν προκύψει στο πλαίσιο της εφαρμογής των εξαιρέσεων ενοποίησης για τις Εταιρείες Επενδύσεων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων»-Πρωτοβουλία Γνωστοποίησης

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 18 Δεκεμβρίου 2014, αποσαφηνίζουν ότι η σημαντικότητα εφαρμόζεται για το σύνολο των οικονομικών καταστάσεων και ότι η συμπερίληψη σε αυτές ασήμαντων πληροφοριών μπορεί να εμποδίσει την χρησιμότητα των γνωστοποιήσεων. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να χρησιμοποιούν την επαγγελματική τους κρίση, καθορίζοντας το που και με ποια σειρά παρουσιάζονται οι πληροφορίες στις γνωστοποιήσεις επί των οικονομικών καταστάσεων. Επίσης διευκρινίζονται θέματα σχετικά με τα υποσύνολα και την παρουσίαση των στοιχείων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων που προκύπτουν από τις επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 18 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 (Τροποποιήσεις)- Διευκρινήσεις για τις επιτρεπτές μεθόδους απόσβεσης

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η χρήση μεθόδων απόσβεσης βασισμένων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλες για τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός περιουσιακού στοιχείου καθώς τα έσοδα δεν

θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της ανάλωσης των οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο. Η ανωτέρω θέση δεν ισχύει όταν το άυλο περιουσιακό στοιχείο εκφράζεται ως μέτρο υπολογισμού των εσόδων ή όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι τα έσοδα και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών που απορρέουν από το άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι στενά συνδεδεμένα. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 2 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 41 (Τροποποιήσεις)- Γεωργία: Καρποφόρα Φυτά

Οι τροποποιήσεις φέρνουν τα καρποφόρα φυτά (bearer plants), τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για να αυξηθεί παραγωγή, στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16 έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται λογιστικά με τον ίδιο τρόπο όπως τα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 23 Νοεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις»-Μέθοδος της Καθαρής Θέσης στις Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις

Η τροποποίηση του ΔΛΠ 27 την οποία εξέδωσε το Συμβούλιο στις 12 Αυγούστου 2014, επιτρέπει σε μία οντότητα να χρησιμοποιεί τη μέθοδο της καθαρής θέσης για τη λογιστικοποίηση των επενδύσεών της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς, στις ατομικές της οικονομικές καταστάσεις. Αυτό συνιστά επιλογή λογιστικής πολιτικής για κάθε κατηγορία επενδύσεων. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 18 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΠΧΑ 11 (Τροποποίηση) «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο» -Λογιστικός χειρισμός της απόκτησης μεριδίου σε μια από κοινού δραστηριότητα

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι ένας επενδυτής εφαρμόζει την μέθοδο της «απόκτησης» όταν αποκτά συμμετοχή σε μία κοινή επιχείρηση. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 24 Νοεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζομένους-Εισφορές από εργαζόμενους»

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για εισφορές από εργαζομένους ή τρίτους σε προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο στόχος της τροποποίησης είναι η απλοποίηση του λογιστικού χειρισμού των εισφορών που είναι ανεξάρτητες από τον αριθμό των ετών υπηρεσίας των εργαζομένων, για παράδειγμα, για τις εισφορές των εργαζομένων που υπολογίζονται σύμφωνα με ένα σταθερό ποσοστό του μισθού.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία

Τα παρακάτω νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά είναι υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους. Η Εταιρεία δεν έχει εφαρμόσει νωρίτερα τα κατωτέρω πρότυπα και μελετά την επίδραση τους στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης. Το πρότυπο θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Εκτός από το τον πιστωτικό κίνδυνο της οντότητας, η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τις υπάρχουσες απαιτήσεις. Η Εταιρεία βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές της καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές

περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου.

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31.

Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Το ΔΠΧΑ 15 υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Σεπτεμβρίου 2016.

ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων»

Στις 30 Ιανουαρίου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το πρότυπο σκοπός του οποίου είναι να προσδιορίσει τις απαιτήσεις χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για τα υπόλοιπα των «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτες, σε τιμή ή ποσοστό που υπόκειται σε ειδική ρύθμιση από το κράτος.

Το ΔΠΧΑ 14 επιτρέπει σε μια οικονομική οντότητα η οποία υιοθετεί για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ να συνεχίσει να λογιστικοποιεί, με μικρές αλλαγές, τα υπόλοιπα των «μεταβατικών λογαριασμών ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων» σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα, τόσο κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ όσο και στις μεταγενέστερες οικονομικές καταστάσεις. Τα υπόλοιπα και οι κινήσεις αυτών των λογαριασμών παρουσιάζονται χωριστά στις καταστάσεις οικονομικής θέσης, αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων ενώ συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις απαιτούνται. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 10 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του

Η κύρια συνέπεια της τροποποίησης που εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Σεπτεμβρίου 2014, είναι ότι ολόκληρο το κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική ή όχι). Ένα μερικό κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία στεγάζονται σε μια θυγατρική. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε

ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) "Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές"

Η τροποποίηση διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 7 Καταστάσεις ταμειακών ροών (Τροποποίηση) "Γνωστοποιήσεις"

Η τροποποίηση εισάγει υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις θα απαιτούν από τις οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών που προέρχονται από ταμειακές ροές και μεταβολές μη ταμειακής φύσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) "Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών"

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

- **δίνει την δυνατότητα στις εταιρείες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια που μπορεί να προκύψει όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν από τις νέες ασφαλιστικές συμβάσεις.**
- **παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021.**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες

περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχεται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων Β10-Β16, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 5 που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Η Διερμηνεία 22 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη. Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3 Ενοποίηση

(1) Βάση Ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από τις οικονομικές καταστάσεις της Μητρικής και των θυγατρικών εταιρειών της. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι θυγατρικές εταιρείες που περιλήφθηκαν στην ενοποίηση μαζί με τα σχετικά ποσοστά συμμετοχής καθώς και τη δραστηριότητα κάθε θυγατρικής.

Πληροφοριακά στοιχεία για τις εταιρείες που ενοποιήθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο από 01 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016 παρατίθενται ως ακολούθως:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	% ΣΥΜ/ΧΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ
MORPACK CYPRUS ltd	ΚΥΠΡΟΣ	Εμπορία παντός είδους υλικών συσκευασίας & ειδών οικιακής φροντίδας	66,67
MORPACK ALBANIA SH.A.	ΑΛΒΑΝΙΑ	Παραγωγή & Εμπορία πλαστικών ειδ	100,00
OVERPACK HOLDING	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	Εταιρία Συμμετοχών	100,00

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την μητρική. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος εξαγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρίας οι επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες αναγνωρίσθηκαν βάση της αρχής « ιστορικό κόστος μείον απομείωση».

(β) Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Συνδεδεμένες είναι οι επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημίες απομείωσης).

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν την λογιστική αξία των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των

ζημιών μιας συνδεδεμένης υπερβεί την αξία της επένδυσης στην συνδεδεμένη, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συνδεδεμένης.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Στον Ισολογισμό της Εταιρίας οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις εφ' όσον υπάρχουν αναγνωρίζονται βάση της αρχής « ιστορικό κόστος μείον απομείωση».

2.4 Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο Όμιλος παρακολουθεί οικονομικά στοιχεία πρωτογενώς βάσει του τομέα επιχειρηματικής δραστηριότητας και δευτερευόντως βάσει της γεωγραφικής περιοχής. Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

2.5 Μετατροπή ξένων Νομισμάτων

1) Λειτουργικό Νόμισμα και Νόμισμα παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις των Εταιρειών του Ομίλου συντάσσονται στο νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος (χώρα δραστηριότητας) στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί (λειτουργικό νόμισμα). Το νόμισμα μέτρησης και αναφοράς του Ομίλου από την 1 Ιανουαρίου 2002 είναι το Ευρώ, κατά συνέπεια οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το νόμισμα αποτίμησης της μητρικής εταιρείας.

(2) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε Ευρώ βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων προσαρμόζονται ώστε να αντανακλούν τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας σύνταξης. Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τέτοιες συναλλαγές (και από τη μετατροπή στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα) αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

(3) Εταιρίες του Ομίλου

Η μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από την μητρική γίνεται ως εξής:

- Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που υπάρχουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

- Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες περιόδου.

Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων και μεταφέρονται στ' αποτελέσματα με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές των εύλογων αξιών που προκύπτουν από την απόκτηση οικονομικών μονάδων εξωτερικού μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας ισολογισμού.

2.6 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση στοιχείων ακινήτων και εξοπλισμού.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής, ανάλογα με το είδος και τη χρήση τους:

-	Κτίρια	30-50	έτη
-	Μηχανολογικός εξοπλισμός	4-20	έτη
-	Αυτοκίνητα	5-7	έτη
-	Λοιπός εξοπλισμός	5-7	έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ισολογισμό.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα .

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή στοιχείων ενεργητικού κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.7 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα είναι είτε γήπεδα ή κτήρια ή μέρη κτηρίων είτε και τα δύο που κατέχονται με σκοπό έσοδα από μισθώματα ή για κεφαλαιακούς σκοπούς ή και για τα δύο παρά για α) χρήση στην παραγωγή ή προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς ή β) πώληση κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρώνται στο κόστος απόκτησης το οποίο περιλαμβάνει το αρχικό κόστος αγοράς, τους φόρους, τους δασμούς και όλα τα έξοδα τα οποία είναι άμεσα συνδεδεμένα με την απόκτηση του ακινήτου πλην τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε ζημιά απομείωσης εάν υπάρχει. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αφορούν κτίρια και αποσβένονται σε διάστημα από 20 έως 40 έτη.

Τα έσοδα ενοικίων και τα λειτουργικά έξοδα των επενδύσεων σε ακίνητα συμπεριλαμβάνονται στα έσοδα και στα λοιπά έσοδα / (έξοδα) αντίστοιχα.

2.8 Άϋλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το πλεόνασμα του κόστους εξαγοράς έναντι της εύλογης αξίας του μεριδίου του Ομίλου στην αξία της καθαρής θέσης της εξαγοραζόμενης θυγατρικής επιχείρησης κατά την ημέρα της εξαγοράς.

Η υπεραξία υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης σε ετήσια βάση και αποτιμάται στο κόστος μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Κατά την εκάστοτε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά κατά πόσον υφίστανται ενδείξεις απομείωσης. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, πραγματοποιείται ανάλυση με στόχο να αξιολογηθεί κατά πόσον η λογιστική αξία της υπεραξίας είναι πλήρως ανακτήσιμη.

Η υπεραξία κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών για λόγους ελέγχου απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από την εξαγορά από την οποία προήλθε η υπεραξία.

(β) Σήματα και άδειες

Τα σήματα και οι άδειες αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται **από 5-15** χρόνια.

(γ) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 5 έως 8 χρόνια.

(δ) Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης

Τα έξοδα έρευνας αναγνωρίζονται ως έξοδα της χρήσης όταν αυτά προκύπτουν. Τα έξοδα που προκύπτουν λόγω αναπτυξιακών προγραμμάτων (και σχετίζονται με τον σχεδιασμό και δοκιμές νέων ή βελτιωμένων προϊόντων) αναγνωρίζονται ως ασώματες ακινητοποιήσεις εάν είναι πιθανό να προσφέρουν στην εταιρεία μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Τα υπόλοιπα έξοδα ανάπτυξης καταχωρούνται στους λογαριασμούς εξόδων μόλις αυτά προκύπτουν. Έξοδα ανάπτυξής τα οποία σε προηγούμενες οικονομικές χρήσεις είχαν καταχωρηθεί σαν έξοδα, δεν καταχωρούνται σαν ασώματες ακινητοποιήσεις σε μεταγενέστερη οικονομική χρήση. Τα έξοδα ανάπτυξης τα οποία έχουν κεφαλαιοποιηθεί αποσβένονται από την εκκίνηση της εμπορικής παραγωγής του προϊόντος, βάση της σταθερής μεθόδου απόσβεσης κατά την περίοδο των αναμενόμενων ωφελειών του προϊόντος. Η χρονική περίοδος απόσβεσης που έχει υιοθετηθεί από τον Όμιλο δεν υπερβαίνει τα 5 έτη. Σε περίπτωση διακοπής της εμπορικής δραστηριότητας του προϊόντος το αναπόσβεστο μέρος μεταφέρεται στα έξοδα.

2.9 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσεως. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία

εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος όταν προκύπτουν.

2.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

2.11 Επενδύσεις και άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού

Ο Όμιλος κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού του στις κάτωθι κατηγορίες : (α) δάνεια και απαιτήσεις και (β) διαθέσιμα προς πώληση.

(α) Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτελούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε μία ενεργή αγορά. Συμπεριλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό εκτός από αυτά με ωρίμανση άνω των 12 μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων, τα οποία χαρακτηρίζονται ως μη κυκλοφορούν ενεργητικό. Οι απαιτήσεις εντάσσονται στον ισολογισμό είτε στην κατηγορία «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις» είτε στην κατηγορία « Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα ».

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της ζημίας απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

Για τις χρήσεις σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων ο Όμιλος δεν είχε απαιτήσεις από συμβάσεις δανείων.

(β) Διαθέσιμα προς πώληση

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτελούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε έχουν οριστεί σε αυτή την κατηγορία είτε δεν εντάσσονται σε καμία από τις άλλες κατηγορίες. Συμπεριλαμβάνονται στα μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού εκτός εάν η διοίκηση σκοπεύει να πωλήσει τις συμμετοχές εντός 12 μηνών από την ημερομηνία της δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων. Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται στην εύλογη αξία και το κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Για τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ

κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης που καταχωρούνται στα αποτελέσματα δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων.

2.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

2.13 Στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Τα στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού (ή ομάδες στοιχείων προς πώληση) ταξινομούνται ως περιουσιακά στοιχεία που προορίζονται για πώληση και αναγνωρίζονται στην χαμηλότερη μεταξύ λογιστικής αξίας και καθαρής τιμής πώλησης, εάν η λογιστική αξία ανακτάται κυρίως μέσω της πώλησης και όχι από την συνεχή χρήση τους.

Ο Όμιλος υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 5 από 1 Ιανουαρίου 2005, με εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων του προτύπου. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 5 κατέληξε σε αλλαγή της λογιστικής αρχής για τα στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού που προορίζονται για πώληση. Τα στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού που προορίζονται για πώληση δεν παρουσιάζονταν προηγουμένως ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ή βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Δεν υπήρχε διαφορά στην αποτίμηση μεταξύ των μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων που προορίζονταν για πώληση και αυτών που προορίζονταν για συνεχή χρήση.

Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 5 δεν επηρεάζει άλλως τις οικονομικές καταστάσεις του προηγουμένου έτους, με εξαίρεση τον επηρεασμό στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων και στις ταμειακές ροές των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων.

2.14 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι τα επιτόκια που καταβάλλονται σε σχέση με τα συναφθέντα δάνεια ισοδυναμούν με τα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς και συνεπώς δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις οποιασδήποτε προσαρμογής της αξίας στην οποία απεικονίζονται οι υποχρεώσεις αυτές.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.15 Τρέχων και Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται πάνω στη βάση των φορολογικών νόμων που θεσπίζονται ή ουσιωδώς θεσπίζονται την ημέρα της κατάστασης οικονομικής θέσης σε εκείνες τις χώρες που οι θυγατρικές εταιρείες του ομίλου λειτουργούν και παράγουν φορολογητέο εισόδημα. Η διοίκηση περιοδικά αξιολογεί τα σημεία εκείνα στις φορολογικές δηλώσεις που σχετίζονται με καταστάσεις στις οποίες οι ισχύουσες φορολογικές διατάξεις υπόκεινται σε διαφορετική ερμηνεία και σχηματίζει

προβλέψεις όπου απαιτείται πάνω στη βάση των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Αναβαλλόμενος φόρος ορίζεται ο φόρος ο οποίος αναμένεται να είναι πληρωτέος ή ανακτήσιμος για διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων σε επίπεδο οικονομικών καταστάσεων και των αντίστοιχων φορολογικών βάσεων που έχουν χρησιμοποιηθεί στον υπολογισμό του φορολογητέου κέρδους, και λογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υπολογισμού με βάσει την κατάσταση οικονομικής θέσης.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή άλλη εκτός της επιχειρηματικής συνένωσης και τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό, ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρξουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν οι προσωρινές διαφορές.

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις με εξαίρεση την περίπτωση στην οποία η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο, οπότε είναι πιθανόν ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προσεχές μέλλον.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος καθορίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές που είχαν τεθεί σε ισχύ ή είχαν ουσιωδώς τεθεί σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης και αναμένεται να είναι σε ισχύ την περίοδο που οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα καταστούν απαιτητές και οι υποχρεώσεις πληρωτέες.

Η αναβαλλόμενη φορολογία χρεώνεται ή πιστώνεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος εκτός εάν αφορά στοιχεία που χρεώνονται ή πιστώνονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια οπότε και η αναβαλλόμενη φορολογία λογιστικοποιείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

2.16 Παροχές στο προσωπικό

Συντάξεις και άλλες συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις: Οι εταιρείες του Ομίλου έχουν διάφορα συνταξιοδοτικά προγράμματα ανάλογα με τις συνθήκες της τοπικής αγοράς και πρακτικές των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται. Αυτά τα προγράμματα γενικά χρηματοδοτούνται με πληρωμές σε ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες καθορίζονται από περιοδικές αναλογιστικές μελέτες. Ο Όμιλος συνεισφέρει τόσο στα προγράμματα καθορισμένων παροχών όσο και σε αυτά των καθορισμένων εισφορών.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό ή παρόμοιο πρόγραμμα το οποίο ορίζει την χορήγηση ενός ποσού σαν σύνταξη ή αποζημίωση, συνήθως σε συνάρτηση ενός η περισσοτέρων παραγόντων, όπως η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας ή ο μισθός. Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα σύμφωνα με το οποίο ο Όμιλος καταβάλει σταθερές εισφορές σε κάποια ξεχωριστή οντότητα (ταμείο) χωρίς να έχει περαιτέρω νομικές ή συμβατικές υποχρεώσεις για καταβολή πρόσθετων εισφορών εάν το ταμείο δεν κατέχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να καταβάλει όλες τις παροχές στους εργαζόμενους ανάλογες με την υπηρεσία τους στην τρέχουσα ή προηγούμενες περιόδους.

Η υποχρέωση σχετικά με τα προγράμματα καθορισμένων παροχών συντάξεων ή οικειοθελούς αποχώρησης εργαζομένων περιλαμβανομένων και ορισμένων μη-χρηματοδοτούμενων παροχών τερματισμού απασχόλησης, είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία κλεισίματος της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (όταν είναι χρηματοδοτούμενο), μαζί με τις

αναπροσαρμογές για αναλογιστικά κέρδη και ζημίες καθώς και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, προσδιορίζεται από τις εκτιμώμενες ταμιακές εκροές χρησιμοποιώντας τα επιτόκια κρατικών ή εταιρικών ομολόγων υψηλής αξιοπιστίας, των οποίων η λήξη προσεγγίζει αυτήν της σχετικής υποχρέωσης.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος μέσα στον αναμενόμενο μέσο εργασιακό χρόνο των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα. Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος με την σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.
Για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η εταιρεία θα πληρώνει εισφορές σε ξεχωριστό ταμείο υποχρεωτικά βάσει συμβατικής υποχρέωσης ή προαιρετικά. Με την καταβολή των εισφορών η εταιρεία δεν έχει περαιτέρω υποχρεώσεις. Οι τακτικές εισφορές αποτελούν καθαρά περιοδικά έξοδα για το έτος στο οποίο είναι καταβλητέα και σαν τέτοια περιλαμβάνονται στο κόστος προσωπικού.

Παροχές τερματισμού της απασχόλησης:
Οι παροχές λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης καταβάλλονται όταν η απασχόληση ενός εργαζόμενου λήγει, πριν την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή όποτε ένας εργαζόμενος αποδέχεται εθελουσία έξοδο ως αντάλλαγμα για αυτές τις παροχές.

Η υποχρέωση στο προσωπικό λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης περιλαμβανομένων και ορισμένων μη-χρηματοδοτούμενων παροχών, είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία κλεισίματος της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (όταν είναι χρηματοδοτούμενο), μαζί με τις αναπροσαρμογές για αναλογιστικά κέρδη και ζημίες καθώς και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η υποχρέωση για αποζημιώσεις λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης, υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης, προσδιορίζεται από τις εκτιμώμενες ταμιακές εκροές χρησιμοποιώντας τα επιτόκια κρατικών ή εταιρικών ομολόγων υψηλής αξιοπιστίας, των οποίων η λήξη προσεγγίζει αυτήν της σχετικής υποχρέωσης.

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από υφιστάμενες αναπροσαρμογές, αλλαγές στις αναλογιστικές παραδοχές και τροποποιήσεις των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων χρεώνονται ή πιστώνονται στην Κατάσταση συνολικού εισοδήματος ανάλογα με το μέσο όρο της υπολειπόμενης υπηρεσίας των εργαζομένων που αφορούν.

Επιδόματα απόδοσης:
Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Ο Όμιλος καταχωρεί την υποχρέωση καταβολής πριμ αποδοτικότητας εφ' όσον αυτά έχουν επισήμως εγκριθεί από τα ανώτατα κλιμάκια διοίκησης του Ομίλου.

2.17 Επιχορηγήσεις

Οι ληφθείσες επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους. Ληφθείσες επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν. Οι ληφθείσες επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσωμάτων παγίων, περιλαμβάνονται στις

μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης με την σταθερή μέθοδο κατά αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.18 Προβλέψεις

Προβλέψεις καταχωρούνται όταν ο Όμιλος έχει παρούσα, νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων ώστε να τακτοποιηθεί υποχρέωση, και μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού. Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη για επιζήμιες συμβάσεις όταν τα αναμενόμενα οφέλη που θα παραχθούν από τη σύμβαση είναι μικρότερα από το αναπόφευκτο κόστος των υποχρεώσεων στο πλαίσιο της σύμβασης. Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν τις ρήτρες λήξης μισθώσεων και τις παροχές εξόδων υπαλλήλων, αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται νόμιμα ή τεκμαιρόμενα στην υλοποίηση του σχετικού προγράμματος αναδιάρθρωσης. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις.

2.19 Αναγνώριση Εσόδων/Εξόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

(α) Πωλήσεις αγαθών

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

(β) Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

(δ) Έσοδα από δικαιώματα

Τα έσοδα από δικαιώματα λογίζονται στη βάση του δεδουλευμένου, σύμφωνα με την ουσία των σχετικών συμβάσεων.

(ε) Μερίσματα

Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης σε δεδουλευμένη βάση.

2.20 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.
Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.21 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε αρκετούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκιο, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας, κίνδυνο ταμειακών ροών και κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, όπως προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (futures/ forwards) και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου (swaps) με σκοπό να αντισταθμίσει την έκθεσή του σε συγκεκριμένους κινδύνους.

(α) Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Ο Όμιλος κατά πάγια τακτική, δεν προαγοράζει συνάλλαγμα και δεν συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους. Ο Όμιλος έχει συμμετοχές σε θυγατρικές που δραστηριοποιούνται σε χώρες της αλλοδαπής, των οποίων η καθαρή θέση είναι εκτεθειμένη πιθανόν σε συναλλαγματικό κίνδυνο κατά την μετατροπή των οικονομικών τους καταστάσεων για σκοπό ενοποίησης. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό βαθμό σε αυτή την μορφή κινδύνου, καθώς οι περισσότερες εταιρίες του έχουν ως λειτουργικό νόμισμα το Ευρώ, με εξαίρεση την θυγατρική εταιρία στην Αλβανία.

(ii) Κίνδυνος από μεταβολές τιμών

Ο Όμιλος κατέχει κάποια χρεόγραφα μειωμένης αξίας που έχουν χαρακτηριστεί ως Διαθέσιμα προς πώληση Περιουσιακά Στοιχεία ,τα οποία αποτυπώνονται στην εύλογη αξία μέσω Ιδίων Κεφαλαίων .

Ο Όμιλος εκτίθεται στις μεταβολές της αξίας των πρώτων υλών . Η κερδοφορία του Ομίλου και των θυγατρικών του μπορεί να επηρεαστεί (είτε θετικά, είτε αρνητικά) από τη διακύμανση των τιμών των πρώτων υλών οι οποίες συμμετέχουν στο σύνολο του κόστους και των δαπανών κατά 50% περίπου.

Οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή είναι παράγωγα του πετρελαίου και ως εκ τούτου επηρεάζονται έμμεσα από τις διακυμάνσεις των τιμών του πετρελαίου. Πρόκειται κυρίως για αιθυλένια τα οποία δεν είναι χρηματιστηριακά προϊόντα.

Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δεν μετακυλίονται εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα του ομίλου.

(iii) Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.

Οι εταιρίες του Ομίλου χρηματοδοτούν τις επενδύσεις τους καθώς και τις ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης και μέσω τραπεζικού δανεισμού, με συνέπεια να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα τους με χρεωστικούς τόκους. Σημαντικές αυξήσεις στα επιτόκια ενδέχεται να έχουν σημαντική αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα των εταιριών που συμμετέχουν στην ενοποίηση.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει και εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα. Κανένας πελάτης δεν έχει τέτοια ποσοστά αγορών από τον Όμιλο που να δικαιολογεί αυξημένη εξάρτηση και επομένως ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανεμημένος σε μεγάλο αριθμό πελατών. Οι πωλήσεις χονδρικής γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Από την Διεύθυνση Πιστωτικού Ελέγχου ορίζονται πιστωτικά όρια ανά πελάτη και εφαρμόζονται συγκεκριμένοι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Όπου αυτό είναι δυνατόν ζητούνται εμπράγματες ή άλλες εξασφαλίσεις. Στην σημείωση 17 αναλύονται τα υπόλοιπα των πελατών βάση κατηγοριοποιήσεων υπέρβασης ή μη των καθορισμένων πιστωτικών ορίων , καθώς και οι αντίστοιχες προβλέψεις κάλυψης του σχετικού πιστωτικού κινδύνου.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα έχοντας ικανά ταμειακά διαθέσιμα καθώς και διαθέτοντας επαρκή πιστωτικά όρια με τις συνεργαζόμενες Τράπεζες.

(δ) Διαχείριση Κεφαλαιακού Κινδύνου

Οι στόχοι του ομίλου κατά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα του ομίλου να συνεχίσει να υπάρχει οικονομική οντότητα και στο μέλλον για να είναι σε θέση να προσφέρει αποδόσεις στους μετόχους και οφέλη για όλους τους εμπλεκόμενους και να διατηρήσει μία κατάλληλη κεφαλαιακή δομή για να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

3.2 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών

Η ονομαστική αξία μείον προβλέψεις για επισφάλειες των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την πραγματική τους αξία. Οι πραγματικές αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις οικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση τη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για τον Όμιλο για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

(α) Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φορολόγηση σε διάφορες χώρες και απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις από αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους, βάσει εκτιμήσεων για το εάν θα του επιβληθούν επιπλέον φόροι. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

(β) Εκτιμώμενη απομείωση της υπεραξίας

Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας, γίνεται σε ετήσια βάση σύμφωνα με την λογιστική πολιτική που περιγράφεται στην σημείωση 14. Οι ανακτήσιμες αξίες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζονται με βάση την αξία χρήσεως αυτών. Οι υπολογισμοί της αξίας χρήσης απαιτούν την χρήση εκτιμήσεων.

5. Εποχικότητα

Σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, οι δραστηριότητες των εταιριών του Ομίλου δεν επηρεάζονται από εποχικούς παράγοντες.

6. Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο όμιλος διαχωρίζεται στους παρακάτω επιχειρηματικούς τομείς :

1. Άκαμπτη Συσκευασία
2. Εύκαμπτη Συσκευασία
3. Χάρτινη Συσκευασία
4. Λοιπά

Τα αποτελέσματα ανά τομέα για την περίοδο από 01/01/2016 έως 31/12/2016 και από 1/1/2015 έως 31/12/2015 καθώς και η ανάλυση των ενσώματων παγίων και απαιτήσεων κατά την 31/12/2016 και 31/12/2015 παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες :

Κίνηση Έτους – Εταιρία (Δωδεκάμηνο 2016)

Στοιχεία Κατάστασης Αποτελεσμάτων (1/1/2016-31/12/2016)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Πωλήσεις	31.685	16.840	5.961	1.817	**56.303**
Κόστος Πωληθέντων	22.256	16.044	5.405	1.385	**45.091**
Μικτό Κέρδος	**9.429**	**796**	**556**	**432**	**11.213**
Έξοδα διάθεσης	(2.617)	(506)	(447)	(1.053)	**(4.623)**
Έξοδα διοίκησης	(2.021)	(558)	(380)	(116)	**(3.075)**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	281	149	53	16	**499**
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	**5.072**	**(120)**	**(219)**	**(720)**	**4.013**
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	(1.290)	(685)	(243)	(74)	**(2.292)**
Κερδη Προ Φόρων	**3.782**	**(805)**	**(462)**	**(794)**	**1.721**

Κίνηση Έτους – Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2016)

Στοιχεία Κατάστασης Αποτελεσμάτων (1/1/2016-31/12/2016)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Πωλήσεις	32.797	17.214	6.107	1.791	**57.908**
Κόστος Πωληθέντων	23.073	16.389	5.528	1.350	**46.339**
Μικτό Κέρδος	**9.724**	**825**	**579**	**441**	**11.569**
Έξοδα διάθεσης	(2.738)	(555)	(461)	(1.053)	**(4.807)**
Έξοδα διοίκησης	(2.139)	(606)	(394)	(163)	**(3.301)**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	269	143	51	15	**479**
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	**5.117**	**(193)**	**(225)**	**(760)**	**3.940**
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	(1.231)	(654)	(231)	(72)	**(2.187)**
Κερδη Προ Φόρων	**3.886**	**(846)**	**(456)**	**(832)**	**1.752**

Κίνηση Έτους – Εταιρία (Δωδεκάμηνο 2015)

Στοιχεία Κατάστασης Αποτελεσμάτων (1/1/2015-31/12/2015)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Πωλήσεις	28.554	16.401	6.101	1.901	**52.957**
Κόστος Πωληθέντων	21.567	15.931	5.645	1.167	**44.310**
Μικτό Κέρδος	**6.987**	**469**	**456**	**735**	**8.647**
Έξοδα διάθεσης	(3.078)	(514)	(421)	(1.209)	**(5.223)**
Έξοδα διοίκησης	(1.390)	(544)	(297)	(93)	**(2.323)**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	264	152	56	18	**490**
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	**2.783**	**(437)**	**(205)**	**(550)**	**1.591**
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	(1.246)	(716)	(266)	(83)	**(2.311)**
Κερδη Προ Φόρων	**1.537**	**(1.152)**	**(471)**	**(633)**	**(720)**

Κίνηση Έτους – Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2015)

Στοιχεία Κατάστασης Αποτελεσμάτων (1/1/2015-31/12/2015)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Πωλήσεις	29.756	16.837	6.212	1.895	**54.701**
Κόστος Πωληθέντων	22.586	16.353	5.737	1.136	**45.812**
Μικτό Κέρδος	**7.170**	**484**	**475**	**759**	**8.889**
Έξοδα διάθεσης	(2.280)	(553)	(429)	(1.211)	**(4.472)**
Έξοδα διοίκησης	(1.703)	(588)	(306)	(95)	**(2.692)**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	264	152	56	(813)	**(340)**
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	**3.451**	**(505)**	**(203)**	**(1.359)**	**1.384**
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	(1.231)	(717)	(267)	(83)	**(2.298)**
Κερδη Προ Φόρων	**2.220**	**(1.222)**	**(470)**	**(1.442)**	**(914)**

7. Δευτερεύων τύπος πληροφόρησης

	Όμιλος		Εταιρία	
Γεωγραφικοί τομείς	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
ΠΩΛΗΣΕΙΣ				
Χώρες Ευρωζώνης	54.051	50.545	52.447	48.801
Βαλκάνια	256	83	256	83
Άλλες χώρες	3.601	4.073	3.601	4.073
Σύνολο	**57.908**	**54.701**	**56.303**	**52.957**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ (ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία)				
Χώρες Ευρωζώνης	49.952	50.574	49.978	50.597
Βαλκάνια	0	0	0	0
Άλλες χώρες	0	0	0	0
Σύνολο	**49.952**	**50.574**	**49.978**	**50.597**
ΣΥΝ. ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ				
Πωλήσεις προϊόντων	57.068	53.770	55.464	52.027
Έσοδα από υπηρεσίες	840	931	840	931
Σύνολο	**57.908**	**54.701**	**56.303**	**52.957**

8. Έξοδα ανά κατηγορία

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Κόστος Πωληθέντων				
Κόστος Α'&Β' Υλών -Υλικ. Συσκ/σίας & εμπορ/των	30.406	29.997	29.318	28.678
Μισθοδοσία	9.567	9.490	9.518	9.436
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	4.800	4.425	4.695	4.319
Αποσβέσεις	3.561	3.608	3.558	3.605
Λοιπά Έξοδα	(1.996)	(1.708)	(1.999)	(1.729)
Κόστος Πωληθέντων	**46.339**	**45.812**	**45.091**	**44.310**
Έξοδα Διάθεσης - Διανομής				
Γενικά Έξοδα	2.215	2.427	2.214	2.427
Μισθοδοσία	899	874	769	767
Έξοδα προώθησης και διαφήμισης	466	449	444	438
Μεταφορικά έξοδα	644	623	614	594
Αποσβέσεις	100	99	98	96
Απομειώσεις	484	0	484	900
Σύνολο Εξόδων Διάθεσης- Διανομής	**4.807**	**4.472**	**4.623**	**5.223**
Έξοδα Διοίκησης				
Γενικά Έξοδα	1.098	1.069	1.026	945
Μισθοδοσία	1.427	1.440	1.276	1.280
Αποσβέσεις	101	181	98	96
Απομειώσεις	675	2	675	2
Σύνολο Εξόδων Διοίκησης	**3.301**	**2.692**	**3.075**	**2.323**
Γενικό σύνολο	**54.447**	**52.977**	**52.789**	**51.856**

9. Άλλα λειτουργικά έσοδα – έξοδα (καθαρά)

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Εύρω '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Ειδικές επιχορηγήσεις - επιδοτήσεις	1	-	1	-
Διάφορα πρόσθετα πωλήσεων	559	617	559	617
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	13	(1.546)	13	4
Έσοδα από μερίσματα	-	-	20	-
Έσοδα/(έξοδα) προηγούμενων χρήσεων	5	(726)	5	10
Έσοδα από προβλέψεις προηγουμένων ετών	-	1.774	-	-
Άλλα έσοδα /(έξοδα)	(100)	(459)	(100)	(142)
Σύνολο	**479**	**(340)**	**499**	**490**

10. Χρηματοοικονομικό κόστος – καθαρό

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρω '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Έξοδα τόκων				
-Τραπεζικά δάνεια	2.289	2.416	2.278	2.340
- Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	0	2	0	2
	2.289	**2.418**	**2.279**	**2.342**
Καθαρά κέρδη/ (ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	(101)	(120)	13	(31)
Σύνολο	**2.187**	**2.298**	**2.292**	**2.311**

11. Φόρος εισοδήματος

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Φόρος εισοδήματος				
Φόρος εισοδήματος και λοιποί φόροι	**0**	**(1)**	**0**	**0**
Χρέωση/(πίστωση) αναβαλλόμενης φορολογίας	(796)	55	(796)	56
Φόροι	**(796)**	**54**	**(796)**	**56**
Χρέωση /(πίστωση) αναβαλλόμενης φορολογίας κατάσταση συνολικών εσόδων	37	10	37	10
Φόροι	**(759)**	**64**	**(759)**	**66**
Ποσά σε Ευρώ '000				
Φορος χρησης	0	(1)	0	0
Αναβαλλομενος φορος	(759)	65	(759)	66
	(759)	**64**	**(759)**	**66**

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Κερδη προ φορων				
Φόρος υπολογισμένος με βάση ισχύοντες τοπικούς φορολογικούς συντελεστές για τα κέρδη στις αντίστοιχες χώρες	0	(1)	0	0
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	0	0	0	0
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	0	(0)	0	0
Χρήση προηγούμενων μη αναγνωρισμένων ζημιών απ	0	0	0	0
Έξοδα φορών για τα οποία δεν αναγνωρίζεται φόρος εισοδήματος ενεργητικού	0	0	0	0
Φόροι	**0**	**(1)**	**0**	**0**

Ορισμένες εταιρίες του Ομίλου παρουσιάζουν ζημιές προ φόρων και ως εκ τούτου δεν προκύπτει αναλογούν φόρος εισοδήματος.

12. Καθαρά κέρδη/(ζημίες) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες

Δεν υπάρχουν τέτοια ποσά κατά την κλειόμενη χρήση.

13. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Κίνηση Έτους– Εταιρία (Δωδεκάμηνο 2016)

Ποσά σε Εύρω '000	Οικόπεδα και Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**17.923**	**65.500**	**2.533**	**85.956**
Προσθήκες περιόδου	98	3.000	64	3.161
Πωλήσεις περιόδου	0	(167)	(194)	(361)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2016	**18.020**	**68.333**	**2.403**	**88.756**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**(4.342)**	**(35.324)**	**(2.427)**	**(42.093)**
Αποσβέσεις περιόδου	(378)	(3.330)	(46)	(3.754)
Πωλήσεις περιόδου	0	142	194	336
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2016	**(4.720)**	**(38.512)**	**(2.279)**	**(45.511)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβριου 2016	**13.300**	**29.820**	**124**	**43.245**

Κίνηση Έτους– Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2016)

Ποσά σε Εύρω '000	Οικόπεδα και Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**17.923**	**65.603**	**2.572**	**86.098**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	**0**
Προσθήκες περιόδου	98	3.002	66	**3.165**
Πωλήσεις περιόδου	0	(167)	(194)	**(361)**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2016	**18.020**	**68.438**	**2.444**	**88.902**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**(4.342)**	**(35.462)**	**(2.453)**	**(42.257)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	(0)	**(0)**
Αποσβέσεις περιόδου	(378)	(3.335)	(49)	**(3.763)**
Πωλήσεις περιόδου	0	142	194	**336**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2016	**(4.720)**	**(38.655)**	**(2.308)**	**(45.683)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβριου 2016	**13.300**	**29.783**	**136**	**43.219**

Κίνηση Έτους – Εταιρία (Δωδεκάμηνο 2015)

Ποσά σε Εύρω '000	Οικόπεδα και Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	**17.885**	**62.725**	**2.518**	**83.127**
Προσθήκες περιόδου	38	2.795	16	2.848
Πωλήσεις περιόδου	0	(20)	0	(20)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2015	**17.923**	**65.500**	**2.533**	**85.956**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	**(3.966)**	**(31.969)**	**(2.371)**	**(38.306)**
Αποσβέσεις περιόδου	(376)	(3.366)	(56)	(3.798)
Πωλήσεις περιόδου	0	12	0	12
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2015	**(4.342)**	**(35.324)**	**(2.427)**	**(42.093)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβριου 2015	**13.580**	**30.176**	**107**	**43.863**

Κίνηση Έτους – Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2015)

Ποσά σε Εύρω '000	Οικόπεδα και Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	**20.384**	**64.046**	**2.605**	**87.035**
Συναλλαγματικές διαφορές	7	3	0	**11**
Προσθήκες περιόδου	38	2.795	20	**2.852**
Πωλήσεις περιόδου	(2.506)	(1.040)	0	**(3.545)**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2015	**17.923**	**65.603**	**2.572**	**86.098**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	**(4.575)**	**(32.638)**	**(2.431)**	**(39.644)**
Συναλλαγματικές διαφορές	(13)	(1)	(0)	**(15)**
Αποσβέσεις περιόδου	(409)	(3.419)	(60)	**(3.887)**
Πωλήσεις περιόδου	655	510	0	**1.165**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2015	**(4.342)**	**(35.462)**	**(2.453)**	**(42.257)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβριου 2015	**13.580**	**30.141**	**119**	**43.841**

Τα οικόπεδα και τα κτίρια αναπροσαρμόσθηκαν για τελευταία φορά την 01/01/2004 από ανεξάρτητους εκτιμητές, βάση της απαλλαγής που επιτρέπει το ΔΠΧΑ 1. Το πλεόνασμα αναπροσαρμογής, καθαρό από αναβαλλόμενους φόρους πιστώθηκε στα κέρδη εις νέον των ιδίων κεφαλαίων.

14. Άυλα περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου αναλύονται στον παρακάτω πίνακα.

ΟΜΙΛΟΣ *Ποσά σε Ευρώ '000*	Υπεραξία	Δαπάνες	Σύνολο
Κόστος ή εκτίμηση 1 Ιανουαρίου 2016	6.733	0	6.733
Προσθήκες	0	0	0
Υπόλοιπο 31.12.2016	6.733	0	6.733
Αποσβέσεις 01.01.2016	0	0	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	0	0
Υπόλοιπο Αποσβέσεων 31 Δεκεμβρίου 2016	**0**	**0**	**0**
Αναπόσβεστο Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**6.733**	**0**	**6.733**

ΟΜΙΛΟΣ *Ποσά σε Ευρώ '000*	Υπεραξία	Δαπάνες	Δαπάνες
Κόστος ή εκτίμηση 1 Ιανουαρίου 2015	6.733	0	6.733
Προσθήκες	0	0	0
Υπόλοιπο 31.12.2015	6.733	0	6.733
Αποσβέσεις 01.01.2015	0	0	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	0	0
Υπόλοιπο Αποσβέσεων 31 Δεκεμβρίου 2015	**0**	**0**	**0**
Αναπόσβεστο Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**6.733**	**0**	**6.733**

Η υπεραξία ύψους 6,7 εκατ. € αφορά την εξαγορά της εταιρίας ΠΕΡΙΠΑΚ από την ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. ως διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης της εξαγορασθείσας εταιρίας και της εύλογης αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της ΠΕΡΙΠΑΚ. Η διοίκηση της εταιρίας διενήργησε έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας με την μέθοδο της προεξόφλησης των μελλοντικών ταμειακών ροών για την χρήση 2016 και εκτιμά ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις που να καθιστούν αναγκαία την απομείωση της εν λόγω υπεραξίας στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

15. Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις

Οι συμμετοχές της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
Ποσά σε Ευρώ '000	**Ποσοστό συμμετοχής**	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
OVERPACK HOLDING	100,00%	0	0	2.103	2.103
MORPACK CYPRUS	66,66%	0	0	146	146
MORPACK ALBANIA	100,00%	0	0	0	0
		0	**0**	**2.249**	**2.249**

16. Λοιπές Επενδύσεις

Οι λοιπές επενδύσεις της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε Ευρώ ΄000	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις	107	107	0	0
Δοσμένες εγγυήσεις	176	163	176	163
Διαγραφή εγγυήσεων ΟΤΕ	(109)	(109)	(109)	(109)
Σύνολο	**175**	**161**	**68**	**54**

17. Πελάτες και λοιπές Απαιτήσεις (κυκλοφορούν ενεργητικό)

Οι απαιτήσεις της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ ΄000	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Πελάτες	11.635	14.965	18.641	22.015
Πελάτες συνδεδεμένων μερών	10.664	7.950	10.664	7.950
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	2.988	2.635	10.202	9.852
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	**19.312**	**20.279**	**19.104**	**20.112**
Προκαταβολές	45	151	43	151
Λοιποί χρεώστες	1.086	1.094	543	554
Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	303	110	303	110
Σύνολο	**20.746**	**21.634**	**19.992**	**20.927**

ΟΜΙΛΟΣ

	Υπόλοιπα εντός συμφωνηθέντων ορίων	Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων (α)	Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων & επισφαλή	Σύνολο
Πελάτες	16.545	2.767	2.988	**22.299**
Πρόβλεψη	0	0	(2.988)	**(2.988)**
Σύνολο	**16.545**	**2.767**	**0**	**19.312**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Υπόλοιπα εντός συμφωνηθέντων ορίων	Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων (α)	Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων & επισφαλή	Σύνολο
Πελάτες	16.367	2.737	10.202	**29.306**
Πρόβλεψη	0	0	(10.202)	**(10.202)**
Σύνολο	**16.367**	**2.737**	**0**	**19.104**

Η Διοίκηση της εταιρίας θεωρεί ότι η λογιστική αξία των απαιτήσεων αντιπροσωπεύει την εύλογη αξία τους (fair value).

Σημείωση (α)

Τα ποσά που βρίσκονται εκτός συμφωνηθέντων ορίων ο όμιλος εκτιμά ότι θα τα εισπράξει σε εύλογο χρονικό διάστημα από ιστορικά στοιχεία και δεν συντρέχει λόγος δημιουργίας πρόβλεψης

18. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Εμπορεύματα	957	990	532	532
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	7.815	8.300	7.815	8.300
Μείον : Πρόβλεψη απαξ/νων αποθεμάτων	732	676	732	676
Έτοιμα προιόντα	4.390	4.777	4.399	4.786
Σύνολο	**12.430**	**13.390**	**12.013**	**12.941**

Η εταιρία έχει ενεχυριάσει τα αποθέματα της μέχρι του ποσού των 10 εκ. ευρώ προς εξασφάλιση χορηγηθέντων δανείων.

19. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Διαθέσιμα στο ταμείο	19	60	5	1
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	919	611	744	402
Σύνολο	**938**	**671**	**748**	**403**

Οι βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας. Τα πραγματικά επιτόκια καθορίζονται σύμφωνα με τα euribor επιτόκια, διαπραγματεύονται κατά περίπτωση και έχουν περίοδο λήξης από 1 έως 6 μήνες.

20. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση.

Οι Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία:				
ΠΕΤΖΕΤΑΚΗΣ (ΚΟ)	1	1	1	1
ELBISCO	323	323	323	323
Σύνολο	**324**	**324**	**324**	**324**

21. Μετοχικό Κεφάλαιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρίας είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο και αποτελείται από 3.607.281 ανώνυμες κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 2,94 ευρώ εκάστη και ανέρχεται σε €10.605.406.

Η Εταιρία δεν έχει πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών.

22. Αποθεματικά

Τα αποθεματικά του ομίλου αναλύονται σε :

Τακτικό αποθεματικό

Το Τακτικό Αποθεματικό σχηματίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας (Ν.2190/20, άρθρα 44 και 45) κατά την οποία ποσό τουλάχιστον ίσο με το 5% των ετησίων καθαρών (μετά φόρων) κερδών, είναι υποχρεωτικό να μεταφερθεί στο Τακτικό Αποθεματικό μέχρι το ύψος του να φθάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

Έκτακτα αποθεματικά

Τα έκτακτα αποθεματικά περιλαμβάνουν ποσά αποθεματικών τα οποία έχουν δημιουργηθεί με αποφάσεις Τακτικών Γενικών Συνελεύσεων, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύναται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό κατόπιν σχετικής απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης και ποσά αποθεματικών τα οποία έχουν σχηματιστεί βάσει διατάξεων της Ελληνικής Νομοθεσίας. Τα ανωτέρω έκτακτα αποθεματικά έχουν σχηματιστεί από φορολογηθέντα κέρδη και ως εκ τούτου δεν υπόκεινται σε περαιτέρω φορολόγηση σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους.

Αφορολόγητα αποθεματικά

Τα αφορολόγητα και τα ειδικώς φορολογηθέντα αποθεματικά σχηματίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας από αφορολόγητα ή ειδικώς φορολογηθέντα έσοδα και κέρδη.

Τα ανωτέρω αποθεματικά μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν ή να διανεμηθούν με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, αφού ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί που μπορεί να ισχύουν κάθε φορά. Ο Όμιλος δεν προτίθεται να διανείμει ή να κεφαλαιοποιήσει τα συγκεκριμένα αποθεματικά και επομένως δεν έχει προβεί σε υπολογισμό του φόρου εισοδήματος που θα επιβαλλόταν στην περίπτωση αυτή.

ΚΙΝΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΟΜΙΛΟΥ				
	Τακτικό αποθεματικό	**Εκτακτα αποθεματικά**	**Αφορολόγητα αποθεματικά**	**Σύνολο Αποθεματικών**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2015	873	342	21.355	22.570
Κίνηση περιόδου 01/01/2015 έως 31/12/2015	0	0	0	0
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβριου 2015	873	342	21.355	22.570
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	873	342	21.355	22.570
Κίνηση περιόδου 01/01/2016 έως 31/12/2016	0	0	0	0
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβριου 2016	873	342	21.355	22.570

23. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	11.296	12.134	10.976	11.816
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(16.627)	(16.705)	(16.339)	(16.419)
Σύνολο	**(5.331)**	**(4.571)**	**(5.362)**	**(4.603)**

Τα ποσά που εμφανίζονται στον ισολογισμό θα ανακτηθούν ή θα τακτοποιηθούν σε περίοδο μεγαλύτερη των 12 μηνών μετά από την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	(4.571)	(4.636)	(4.603)	(4.669)
Συναλλαγματικές διαφορές **Morpack Albania sha**	0	0	0	0
Χρέωση /(πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	(796)	55	(796)	56
Χρέωση /(πίστωση) κατάστασης συνολικών εσόδων	37	10	37	10
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	**(5.331)**	**(4.571)**	**(5.362)**	**(4.603)**

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής :

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		ΕΤΑΙΡΙΑ			
	Επιταχυνόμενες Φορολογικές Αποσβέσεις	Ενσώματα Πάγια	Ασώματα Πάγια	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουάριος 2015	**13.824**	**810**	**0**	**303**	**14.938**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	1.589	50	0	0	**1.639**
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(161)	(0)	0	4	(157)
31 Δεκέμβριος 2015	**15.252**	**860**	**0**	**308**	**16.419**
1 Ιανουάριος 2016	**15.252**	**860**	**0**	**308**	**16.419**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	0	0	0	0	0
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(1)	20	0	(100)	(81)
31 Δεκέμβριος 2016	**15.252**	**879**	**0**	**208**	**16.339**

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		ΟΜΙΛΟΣ			
	Επιταχυνόμενες Φορολογικές Αποσβέσεις	Ενσώματα Πάγια	Ασώματα Πάγια	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουάριος 2015	**13.912**	**809**	**0**	**467**	**15.188**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	1.589	50	0	0	1.639
Συναλλαγματικές διαφορές	2	0	0	3	5
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(161)	(0)	0	35	(126)
31 Δεκέμβριος 2015	**15.341**	**859**	**0**	**505**	**16.705**
1 Ιανουάριος 2016	**15.341**	**859**	**0**	**505**	**16.705**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	0	0	0	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	0	0
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(1)	20	0	(97)	(78)
31 Δεκέμβριος 2016	**15.340**	**879**	**0**	**408**	**16.627**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις: ΕΤΑΙΡΙΑ

	Επιταχυνόμενες Φορολογικές Αποσβέσεις	Ενσώματα Πάγια	Ασώματα Πάγια	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουάριος 2015	**93**	**3.963**	**4.098**	**2.115**	**10.269**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	5	270	616	209	1.100
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	0	(4)	0	441	438
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση συνολικών εσόδων	0	0	0	10	10
Χρέωση/ (πίστωση) στα ιδια κεφάλαια	0	0	0	0	0
31 Δεκέμβριος 2015	**98**	**4.229**	**4.714**	**2.774**	**11.816**
1 Ιανουάριος 2016	**98**	**4.229**	**4.714**	**2.774**	**11.816**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	0	0	0	0	0
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	157	0	0	(1.034)	(877)
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση συνολικών εσόδων	0	0	0	37	37
Χρέωση/ (πίστωση) στα ίδια κεφάλαια	0	0	0	0	0
31 Δεκέμβριος 2016	**256**	**4.229**	**4.714**	**1.777**	**10.976**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις: ΟΜΙΛΟΣ

	Επιταχυνόμενες Φορολογικές Αποσβέσεις	Ενσώματα Πάγια	Ασώματα Πάγια	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουάριος 2015	**105**	**3.988**	**4.098**	**2.361**	**10.552**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	5	270	616	209	**1.100**
Συναλλαγματικές διαφορές	1	0	0	4	**5**
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	28	(4)	0	444	**467**
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση συνολικών εσόδων	0	0	0	10	**10**
31 Δεκέμβριος 2015	**137**	**4.255**	**4.714**	**3.027**	**12.134**
1 Ιανουάριος 2016	**137**	**4.255**	**4.714**	**3.027**	**12.134**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	0	0	0	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές	(0)	0	0	0	(0)
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	157	0	0	(1.032)	(874)
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση συνολικών εσόδων	0	0	0	37	37
31 Δεκέμβριος 2016	**295**	**4.255**	**4.714**	**2.032**	**11.296**

24. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά σε Ευρώ '000				
Υποχρεώσεις ισολογισμού για :				
Συνταξιοδοτικές παροχες	2.655	2.390	2.655	2.390
Συνολο	**2.655**	**2.390**	**2.655**	**2.390**

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά σε Ευρώ '000				
Χρεωσεις στα αποτελεσματα				
Συνταξιοδοτικές παροχές	209	247	209	247
Συνολο	**209**	**247**	**209**	**247**

α) Συνταξιοδοτικές παροχές

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στον Ισολογισμό έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά σε Ευρώ '000				
Παρούσα άξια μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	2.655	2.390	2.655	2.390
Υποχρέωση στον ισολογισμό	**2.655**	**2.390**	**2.655**	**2.390**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά σε Ευρώ '000				
Κοστος τρεχουσας απασχοληης	142	175	142	175
Χρηματοοικονομικο κοστος	48	42	48	42
Ζημιες από περικοπες	19	30	19	30
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζόμενους	**209**	**247**	**209**	**247**
Καθαρα αναλογιστικα κερδη / ζημιες που καταχωρηθηκαν στην περιοδο	**126**	**34**	**126**	**34**
Καταβληθείσες Αποζημιώσεις	70	89	70	89
Συνολική επίδραση πρόβλεψης	**265**	**192**	**265**	**192**

Η κίνηση της υποχρέωσης που έχει καταχωρηθεί στον ισολογισμό έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά σε Ευρώ '000				
Υπολοιπο εναρξης περιόδου	2.390	2.198	2.390	2.198
Συνολο χρεωσης στα αποτελεσματα	209	247	209	247
Καθαρα αναλογιστικα κερδη / ζημιες που καταχωρηθηκαν στην περιοδο	126	34	126	34
Πληρωθείσες εισφορές	(70)	(89)	(70)	(89)
Υπολοιπο τελους περιόδου	**2.655**	**2.390**	**2.655**	**2.390**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,50%	2,00%	1,50%	2,00%

Οι εταιρίες του ομίλου πραγματοποίησαν αναλογιστικές μελέτες για τον υπολογισμό των προβλέψεων με την μέθοδο Projected Unit Credit. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την σύνταξη των μελετών ήταν:

- Επιτόκιο προεξόφλησης : 1,5%
- Μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση πληθωρισμού : 1,75%
- Μελλοντικές αυξήσεις μισθών : 1,75% μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση πληθωρισμού.

β) Παροχές ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Ο όμιλος δεν λειτουργεί κανένα σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μετά την έξοδο από την υπηρεσία

25. Δανεισμός

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται ο δανεισμός της εταιρίας και του ομίλου, κατά την 31/12/2016.

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικός Δανεισμός	39.485	44.575	39.485	44.575
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Δανείων	**39.485**	**44.575**	**39.485**	**44.575**
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια				
Τραπεζικός δανεισμός	9.127	6.054	9.127	6.054
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	0	9	0	9
Σύνολο βραχυπρόθεσμων Δανείων	**9.127**	**6.063**	**9.127**	**6.063**
Συνολικός Δανεισμός	**48.612**	**50.638**	**48.612**	**50.637**
Χρηματοδοτικες μισθωσεις				
Ποσά σε Ευρώ '000				
Υποχρεωσεις χρηματοδοτικης μισθωσης - ελαχιστα μισθωματα				
Μεχρι 1 ετος	0	9	0	9
Συνολο	**0**	**9**	**0**	**9**
Μειον: Μελλοντικες χρηματοοικονομικες χρεωσεις χρηματοδοτικων μισθωσεων	0	0	0	0
Τρεχουσα αξια υποχρεωσεων χρηματοδοτικης μισθωσης	**(0)**	**9**	**(0)**	**9**
Η τρεχουσα αξια των υποχρεωσεων χρηματοδοτικης μισθωσης αναλυονται παρακατω				
Ποσά σε Ευρώ '000				
Μεχρι 1 ετος	0	9	0	9
Συνολο	**0**	**9**	**0**	**9**

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου ποσού 48.612 χιλ. ευρώ αναλύεται ανά νόμισμα ως εξής :

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Σύνολο Δανείων σε ΕΥΡΩ	48.612	50.638	48.612	50.637
Σύνολο	**48.612**	**50.638**	**48.612**	**50.637**

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Ημερομηνίες λήξης μακροπρόθεσμων δανείων				
Μεταξύ 1 και 2 ετών	3.000	5.090	3.000	5.090
Μεταξύ 2 και 5 ετών	36.485	39.485	36.485	39.485
Πάνω από 5 έτη	0	0	0	0
Σύνολο	**39.485**	**44.575**	**39.485**	**44.575**
Σύνολο Μακροπρόθεσμου Δανεισμού	**39.485**	**44.575**	**39.485**	**44.575**

Επί των ακινήτων της εταιρείας έχουν εγγραφεί υποθήκες και προσημειώσεις συνολικού ποσού 49.782 χιλ. ευρώ υπέρ τραπεζών σε κάλυψη δανείων, τα υπόλοιπα των οποίων ανέρχονται κατά την 31/12/2016 στο ποσό των € 40.485 χιλ. ευρώ. Επιπρόσθετα η εταιρία έχει ενεχυριάσει τα αποθέματα της μέχρι του ποσού των € 10.000 χιλ. ως επιπλέον κάλυψη των προαναφερθέντων δανείων.

26. Επιχορηγήσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	3	321	3	40
Προσθήκες	0	0	0	0
Συναλ/κές διαφορές MORPACK ALBANIA	0	1	0	0
Μεταφορά στα αποτελέσματα	(3)	(319)	(3)	(36)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**0**	**3**	**0**	**3**

Οι επιχορηγήσεις έχουν ληφθεί ως επιδότηση των επενδυτικών σχεδίων της εταιρίας ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. για την απόκτηση κτιριακού και μηχανολογικού εξοπλισμού. Δεν λήφθηκαν κρατικές επιχορηγήσεις κατά την διάρκεια του έτους 2016.

27. Λοιπές Υποχρεώσεις.

Ο λογαριασμός Λοιπές Υποχρεώσεις αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Προμηθευτές	12.415	14.138	11.806	13.518
Δεδουλευμένα έξοδα	456	755	456	755
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη	1.963	1.734	1.854	1.657
Λοιπές υποχρεώσεις	985	958	911	878
Σύνολο	**15.819**	**17.585**	**15.026**	**16.809**

28. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	0	752	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές **Morpack Albania sha**	0	2	0	0
Χρέωση / (πίστωση) στα ίδια κεφάλαια	0	0	0	0
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	0	(754)	0	0
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	**0**	**0**	**0**	**0**

29. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
ΙΚΑ-Μακροπρόθεσμο μέρος ρύθμισης Ν.4321/2015	952	1.125	952	1.125
Σύνολο	**952**	**1.125**	**952**	**1.125**

30. Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Απαιτήσεις

Ο όμιλος και η Εταιρία έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας της, ως εξής :

	Όμιλος		Εταιρία	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υποχρεώσεις				
Εγγυήσεις για εξασφάλιση υποχρεώσεων προς προμηθευτές	4.481	4.712	4.481	4.712
Εγγυήσεις για εξασφάλιση καλής εκτελέσεως συμβάσεων με πελάτες	8	0	8	0
Εγγυήσεις σε Τράπεζες (EURO)	49.782	50.432	49.782	50.432
Σύνολο	**54.271**	**55.144**	**54.271**	**55.144**

Δεν υπάρχουν σημαντικές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις ή λειτουργία της εταιρίας ή του ομίλου.

Η Διοίκηση δεν αναμένει πως θα προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις του Ομίλου όπως αναφέρεται ανωτέρω.

31. Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016

31.1 Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις.

Η εταιρία ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και τη χρήση 2007, τα δε οικονομικά της στοιχεία κρίθηκαν οριστικά, ειλικρινή και ακριβή. Παραμένουν ανέλεγκτες οι χρήσεις 2008, 2009 και 2010. Για τις χρήσεις 2011,2012,2013,2014 και 2015 η εταιρεία ελέγχθηκε από Ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και της χορηγήθηκε φορολογικό πιστοποιητικό, όπως προβλεπόταν από τις διατάξεις του άρθρου 82 παράγραφος 5 του Ν2238/1994 για τα έτη 2011,2012,2013 και του άρθρου 65 Α του Ν4174/2013 για το έτος 2014 και 2015.

Για την χρήση 2016 είναι σε εξέλιξη αντίστοιχος με αυτόν της προηγούμενης χρήσης φορολογικός έλεγχος από Ορκωτούς ελεγκτές λογιστές σύμφωνα με το άρθρο 65 Α του Ν4174/2013.

Η Διοίκηση της εταιρίας εκτιμά ότι οι τυχόν πρόσθετοι φόροι και επιβαρύνσεις που θα προκύψουν κατά την διενέργεια των φορολογικών ελέγχων των παραπάνω αναφερόμενων ανέλεγκτων χρήσεων δεν θα έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας ή του ομίλου.

31.2 Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Δεν υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις για τις οποίες να εκκρεμούν αποφάσεις διαιτητικών ή δικαστικών αρχών, που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση των εταιριών του ομίλου, και να μην έχει γίνει αντίστοιχη πρόβλεψη.

31.3 Δύναμη προσωπικού

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού σε επίπεδο ομίλου κατά την 31/12/2016 ανερχόταν σε 411 άτομα ενώ σε επίπεδο εταιρίας απασχολήθηκαν συνολικά 396 άτομα.

31.4 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στον ακόλουθο πίνακα περιγράφονται οι συναλλαγές και τα χρεωστικά/πιστωτικά υπόλοιπα της ΜΟΡΝΟΣ ΑΕ με τα συνδεδεμένα μέρη:

	Πωλήσεις	Αγορές	Πωλήσεις	Αγορές
Ποσά σε Ευρώ ΄000	**01/01-31/12/2016**	**01/01-31/12/2016**	**01/01-31/12/2015**	**01/01-31/12/2015**
ELBISCO ABEE	4.559	-	4.916	-
ΕΒΓΑ ΑΕ	3.647	171	2.747	103
ΦΑΓΕ ΑΕ	10.369	0	8.754	76
ΠΑΛΑΣ ΑΤΕΕ	-	160	-	160
ΑΓΑΝ ΑΕ	2.841	141	2.669	151
ΝΑΝΟΣ ΑΕ	18	1.109	310	1.195
ZITO LUKS A.D.	12	-	13	-
GELATI MENNE SRL	22	0	33	0
Σύνολο	**21.467**	**1.581**	**19.441**	**1.685**

	Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	Υποχρεώσεις από αγορά αγαθών & υπηρεσιών	Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	Υποχρεώσεις από αγορά αγαθών & υπηρεσιών
Ποσά σε Ευρώ ΄000	**31/12/2016**	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2015**
ELBISCO ABEE	136	-	161	-
ΕΒΓΑ ΑΕ	6.235	-	5.813	-
ΦΑΓΕ ΑΕ	0	2	0	2.166
ΠΑΛΑΣ ΑΤΕΕ	221	0	269	-
ΑΓΑΝ ΑΕ	1.504	0	1.394	18
ΝΑΝΟΣ ΑΕ	2.476	-	2.435	-
ZITO LUKS A.D.	0	-	13	-
GELATI MENNE SRL	97	0	76	0
KARAT	14	-	14	-
Σύνολο	**10.683**	**2**	**10.175**	**2.185**

Τα ποσά των πωλήσεων της εταιρίας προς και από τις θυγατρικές εταιρίες, σωρευτικά από την έναρξη της τρέχουσας περιόδου 01/01/2016 έως την 31/12/2016 ανέρχονται στο ποσό των χιλιάδων € 420. Το υπόλοιπο των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και προς τις ανωτέρω εταιρίες την 31/12/2016 ανέρχεται στο ύψος των € 9.415 και € 1.522 χιλιάδων αντίστοιχα.

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού συμβουλίου καθώς και των Διευθυντικών στελεχών ανήλθαν σε € 583 χιλιάδων για την οικονομική χρήση 2016 και σε € 572 χιλιάδες για την αντίστοιχη περίοδο της προηγουμένης οικονομικής χρήσεως 2015.

Οι κατωτέρω πίνακες αφορούν ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των θυγατρικών εταιριών και οι οποίες απαλείφθηκαν στην ενοποίηση. Επίσης, οι συναλλαγές αυτές έλαβαν χώρα, με τους συνήθεις οικονομικούς και εμπορικούς όρους που ισχύουν και με άλλες εταιρίες εκτός ομίλου.

Κίνηση Έτους– Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2016)

Ποσά σε Εύρω '000	Morpack Cyprus	Morpack Albania	Σύνολο
Κύκλος Εργασιών			
Πωλήσεις Προιόντων Μητρικής	398	0	**398**
Πωλήσεις Προιόντων Θυγατρικών	22	0	**22**
Κόστος Πωληθέντων			
Πωλήσεις Προιόντων Μητρικής	390	0	**390**
Πωλήσεις Προιόντων Θυγατρικών	22	0	**22**
Ανάκτηση Ενδοεταιρικού Κέρδους 31/12/2015	9	0	**9**
Αποσβέσεις Πωληθέντων Παγίων	0	0	**0**
Γενικά Έξοδα			
Εξοδα Διάθεσης (Απομειώσεις απαιτήσεων)	0	0	**0**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)			
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)	(20)	0	**(20)**
Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία			
Πωλήσεις Παγίων	0	0	**0**
			0
Πελάτες Μητρικής	113	9.302	**9.415**
Προμηθευτές Μητρικής	0	1.522	**1.522**

Κίνηση Έτους – Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2015)

Ποσά σε Εύρω '000	Morpack Cyprus	Morpack Albania	Σύνολο
Κύκλος Εργασιών			
Πωλήσεις Προιόντων Μητρικής	318	0	**318**
Πωλήσεις Προιόντων Θυγατρικών	7	23	**29**
Κόστος Πωληθέντων			
Πωλήσεις Προιόντων Μητρικής	309	0	**309**
Πωλήσεις Προιόντων Θυγατρικών	7	23	**29**
Ανάκτηση Ενδοεταιρικού Κέρδους 31/12/2014	10	0	**10**
Αποσβέσεις Πωληθέντων Παγίων	0	0	**0**
Γενικά Έξοδα			
Εξοδα Διάθεσης (Απομειώσεις απαιτήσεων)	0	900	**900**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)			
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)	0	0	**0**
Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία			
Πωλήσεις Παγίων	0	0	**0**
			0
Πελάτες Μητρικής	108	9.302	**9.410**
Προμηθευτές Μητρικής	0	1.540	**1.540**

Θήβα, 13 Απριλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΚΥΡΟΣ Κ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α.Δ.Τ. ΑΝ 006321	ΑΝΤΩΝΗΣ Μ. ΣΗΦΑΚΗΣ Α.Δ.Τ. Φ 136568	ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΜ. ΒΑΒΟΥΡΑΚΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΒ 649690	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ Α. ΔΑΝΙΗΛ Α.Δ.Τ. ΑΗ 643467 ΑΡ.ΑΔΕΙΑΣ ΟΕΕ 17834 Α ΤΑΞΕΩΣ